

64. évf., 2010. II. 4., ára 50 dinár

5

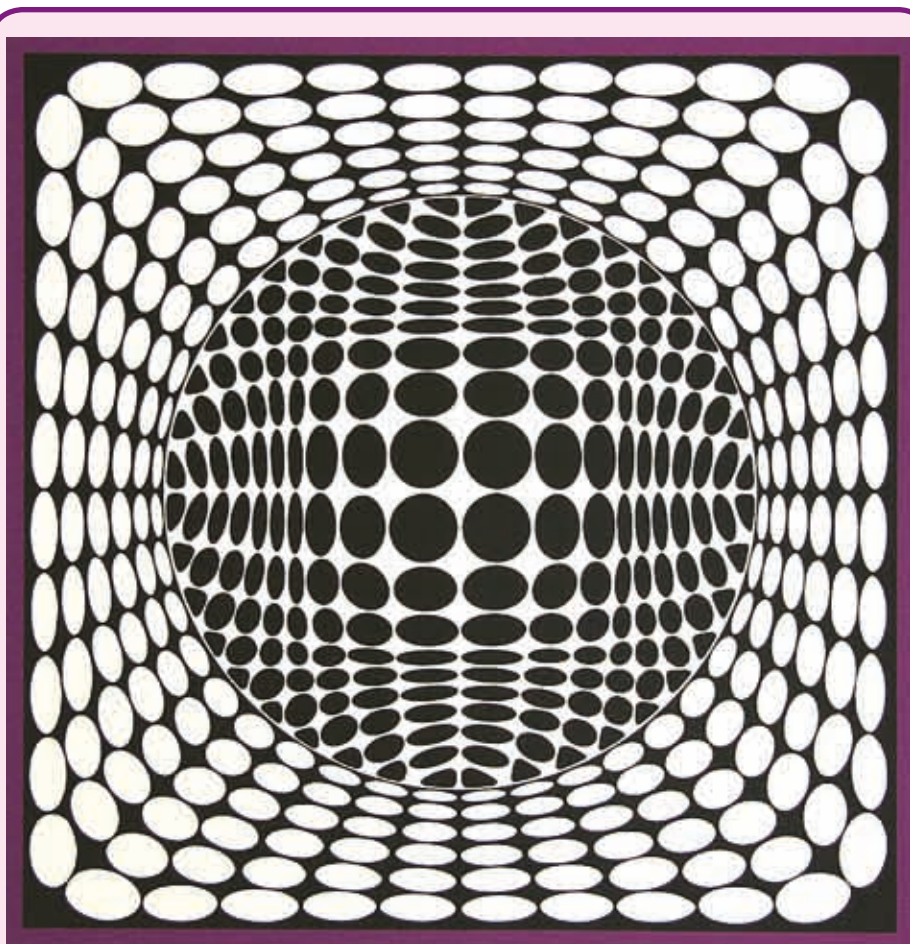
Jó Pajtás

A tél szorításában

Dezső László: Máz c. fotója

A jövő heti Jó Pajtás
címloldala és posztere

A hét képe

Hatalmas érdeklődés mellett nyitotta meg Varga Imre, a Magyar Köztársaság szerbiai nagykövete a Victor Vasarely grafikáiból és más alkotásaiból álló kiállítást Újvidéken, a Modern Művészetek Múzeumában, a Duna utca 37. alatt. A belgrádi magyar nagykövetség támogatásával létrehozott kiállítás az Európa egyik kulturális fővárosának státusát betöltő Pécs és Újvidék jó kapcsolatának köszönhetően jött létre. A mintegy 140 darabból álló monumentális kiállítás február 21-ig látható Újvidéken, utána pedig Belgrádban, Szabadkán, Versecen, Nagybecskerekén és más szerbiai városokban is megtekinthető lesz.

A legnagyobb hideg története

1983 telén a déli féltekén, az Antarktison lévő orosz Vosztok kutatóállomáson a hőmérséklet elképesztően alacsonyra, mínusz 89,2 fokra esett, ami lényegesen hidegebb az ottani téli átlagnál, és egyben a Földön valaha mért legalacsonyabb hőmérséklet.

„Őrizd tovább, és el ne hagyd semmiért”

**címmel ünnepeltük a magyar kultúra napját
az óbecsei Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör
színháztermében.**

A műsor a Himnusszal kezdődött: a Szelence és a Dúdoló énekegyüttes adta elő, majd Péter Lea, a Petőfi Sándor iskola tanulója el is szavalta:

*„Isten áldd meg a magyart
Jó kedvvel, bőséggel,
Nyújts feléje védő kart,
Ha küzd ellenséggel,
Bal sors akit régen tép,
Hozz reá víg esztendőt,
Meggúnhódta már e nép
A múltat s jövődőt!”*

Kölcsy Ferenc 1823. január 22-én fejezte be ezt a költeményét, tehát e vers születésének napján ünneplik szerte a nagyvilágban, ahol csak élnek magyarok a magyar kultúra napját.

A Himnusz 1844-ben Erkel Ferenc zeneszerző és karmester meg is zenésítette.

Nyolc évtizeddel később, 1903-ban lett hivatalosan is a magyar nép nemzeti himnuszává. Nekünk ez a himnuszunk, nekünk ez a magyar imádságunk, hát tanuljátok meg legalább a költemény első nyolc sorát. Ha valahol énekelni kell, tudni fogjátok, mint ezen az ünnepségen is. Hiszitek vagy

nem, nem volt körülöttem olyan, aki nem énekelte.

Ezt követően dr. Papp Árpád a Magyar Nemzeti Tanács elnöki tanácsadója elmondta alkalmi beszédét, majd Cseri Angéla magyartanárno vezetőjével a gimnazisták alkalmi műsorral szerepeltek.

„Magyar kultúráról a népi hagyományok nélkül nem lehet beszélni. Kultúránk része a dalunk, zenénk, táncunk, és az a dal, az a zene, az a mozgáskultúra lesz a miénk, amit kicsi korunktól kezdve megtanítanak nekünk, amit megtanulunk, amibe belenövünk” – hallhatuk Nagy Klára műsorvezetőtől.

Ezután következett a Kiscimbora néptánc-együttes előadása: dél-alföldi táncot mutattak be. Csoportvezetőik és koreográfusuk Cseszák Balázs és Cseszák Korcsik Anikó. Csonka Balázs és a Csalóka zenekar kísérte őket.

A tánc-mix, vagyis a modern- és társastánc-csoport is föllépett. Műsorukat a 2009-es év legsikeresebb táncaiból állította össze Ricz Róbert, a csoport művészeti vezetője. Hetvenkét táncos lépett föl: a Pom-pom lányok, a Kalózkodók, a Macskák, az Aladinok, a Latin- és Diszkótáncosok, valamint a Csikágói börtön csinos „lakói.”

A Szelence néptánc-csoport Küküllő menti magyarszentbenedeki táncokkal mutatko-

zott be. A csoport művészeti vezetői és koreográfusai Kisimre Szerda Anna és Kisimre Árpád. Kísért Csonka Ferenc és a csalóka zenekar.

Nemrégiben a Népkönyvtárban dr. Csáky Sörös Piroks nyugalmazott egyetemi tanár, a Magyar Kultúra Lovagja tartott előadást, miszerint nem azok teremtik a kultúrát, akik a kultúrára hivatkozva szólamokat hangoztatnak, hanem sokszor azok a névtelen „közlegények”, akik teszik a dolgukat, kiállításokat, irodalmi esteket, hangversenyeket szerveznek, könyveket, folyóiratokat szerkesztenek, könyveket népszerűsítnek és juttatnak el az olvasóhoz, színházi előadásokat hoznak létre, tánc-csoportokat vezetnek és koreografálnak, foglalkoznak a fiatalabb korosztállyal, próbálják őket jó úton tartani.

Ricz Róbert, a kultúrkör elnöke ezeknek a „közlegényeknek”, azaz a kultúrkör egyes szakcsoportvezetőinek mondott köszönetet, s egy-egy virágcsokorral hálálta meg munkájukat: Bartuc Csillának, Bennárik Annának, Bognár Renátának, Cseszák Balázsnak, Cseszák Korcsik Anikónak, Cseszák Zsombornak, Dudás Melindának, Holló Katalinnak, Horváth Zsoltinak, Kancsár Izabellának, Kisimre Árpádnak, Kisimre Szerda Annának, Péter Dianának, Rohacs Attilának, Sass Szabinának, Sulc Erzsébetnek és Talló Martinának.

A műsor végén Vörösmarty Mihály Szózatát hallhattuk a Szelence énekegyüttes előadásában.

K. E.

Ritz Róbert fotói

Nekünk jó, ahogy van

Ha szóba kerül az iskola, a legtöbb diák arról ábrándozik, bárcsak hosszabbak lennének a szünetek és rövidebbek az órák, bár ne lenne házi feladat, se felelések, se ellenőrzők, és úgy általában, bárcsak kevesebbet kellene tanulni, hogy minél több idő maradjon a szórakozásra. Talán az sem lenne rossz, ha a kényelmetlen székek helyett puha fotelek várnák a diákokat, ha a tantermekben a finom falatoktól roskadozó polcokról bármikor leemelhetnénk, amit megkívánunk, ha tankönyvek helyett zsebszámítógépet hordanánk az iskolatászkában, zeneórán kedvenc énekeseinkről tanulnánk, vagy az udvarban különféle szórakozási lehetőségek közül választhatnánk a nagyszünetben, ami 15 perc helyett legalább félórás lenne. Bizonyára lennének itt jobbnál jobb ötletek, hogyan is lehetne a diákok előnyére megváltoztatni a sulit, de akár hiszitek, akár nem, nem mindenki vágyik ezekre a dolgokra, mert ők azzal is elégedettek, ami most van, s ahogy most van. Ők a szabadkai Széchenyi István iskola tanulói, mégpedig a hatodikos **Kelemen Levente**, **Tóth Krisztián** és **Lovász Csaba**, valamint a nyolcadikos **Vinics Anett**, **Baka Melinda** és **Hegedűs Teodóra**.

Csaba összességében véve mindennel elégedett, leginkább azonban azt nehezményezi, hogy hiába van tankönyvük, alig használják.

– Nagyon sokat írunk, a könyvekre viszont ritkán van szükségünk, és feleslegesen hordjuk őket magunkkal. Legtöbbet földrajzból és fizikából írunk. Ha tehetném, a földrajzot talán ki is hagynám a tantárgyak közül. A többi tantárgy maradna. Úgy gondolom, az órák hosszúsága is elég jó, bár a szünetek lehetnének hosszabbak is. Ha megalkothatnám a saját iskolámat, ott biztosan ezek a tanárok lennének, akik most is tanítanak bennünket, mert ők a legjobbak, viszont kicsit kevesebb lenne a házi, meg az ellenőrző – mondja Csaba.

– Szerintem jó lenne, ha a tanárok kicsit fiatalosabban gondolkodnának, mert akkor jobban megértenének minket is, és persze fontos, hogy igazságosak legyenek – véli Teodóra. – Szerintem minden úgy jó, ahogy van, attól kezdve, hogy mettől meddig tart az iskolaév egészen a tantárgyakig. Egyik sem felesleges, sőt hittanórán talán kicsit többet és komolyabban kellene tanulunk. Most kicsit rossz, hogy szombatonként is iskola van, és sokat kell pótolni. A heti öt iskolanap pont jó. Ami még szerintem rossz, hogy egyidejűleg két idegen nyelvet tanulunk, és minden összekeveredik bennünk. Elég lenne csak az egyik, mondjuk az angol és akkor akár több óránk is lehetne egy héten. Azt is jó ötletnek tartanám, ha újra bevezetnék a háztartástant és az elsősegélyt, és kreatív foglalkozásokon vehetnénk részt.

Levente úgy szintén szorgalmazza a háztartástant, mert szerinte ott érdekes és hasznos

dolgokat lehet megtanulni, és az osztályzást sem törölné el.

– Én a zene- és rajzórákat nem tenném kötelezővé, hiszen nincs mindenkinek adottsága a művészetekhez, és lehetne kevesebb a házi meg a feleltetések. A tantermek elrendezése és a felszerelésük jó, de valahogy meg kellene akadályozni, hogy a diákok összefirkálják a padokat. Az órák lehetnének kicsit érdekesebbek, mert az írás nagyon unalmas, de azt már nem szeretném, ha mindent számítógép segítségével tanulnánk. Szétválasztanám például a nyelvtant és az irodalmat is két külön tantárgyra, a tornával pedig komolyabban is foglalkozni kellene, és több sportolási lehetőséget kellene felkínálni a diákoknak.

– Jó lenne, ha minden diáknak lenne saját szekrénye itt az iskolában, és akkor nem kellene állandóan cipelni a tankönyveket – mondja Melinda. – Tulajdonképpen minden más jó, még akkor is, ha sokat kell tanulni. Nem változtatnék semmit az iskolán, bár mivel járok külön informatikaórára, szerdánként a napom nagy részét itt kell töltenem, és ezt talán jobban is meg lehetne oldani. Jó lenne, ha kicsit többet foglalkoznánk az angollal, és nem csak könyvből tanulnánk. A tantermekben csak annyit változtatnék, hogy körberaknám a padokat, de a kényelmes foteleket csak azért nem tartom jó ötletnek, mert sokan elaludnának az órán.

Anett szeretné, ha az iskolában lenne egy külön étkező, és nem a tantermekben uzsonnázna. Szerinte is mindegyik tantárgyra

szükség van, és a tanárok hozzáállásán is csak annyit változtatna, hogy kevesebb házit adjanak fel.

– A tantermeink jól felszereltek, de jobb lenne, ha minden osztálynak saját terme lenne, és nem kellene óráról órára vándorolni. Ha lenne saját termünk, sokkal jobban éreznénk magunkat az órákon, és persze saját székénynek is örülnék. Talán én is körberaknám a padokat, és többet tanulnánk csoportokra osztva. Sem az ellenőrzőket, sem a házit nem szüntetném meg, mert kell a gyakorlás és az ellenőrzés is, de az igaz, hogy jó lenne, ha kevesebb lenne.

Krisztián szeretné, ha minden másnap lenne tornaóra, és minden osztálynak lenne saját tanterme. Úgy lenne jó, ha házi feladatot is csak annyit kapnának, hogy mellett még jusson idő másra is.

– Jó lenne, ha lenne őszi, téli, tavaszi és nyári szünet, nem kell hosszabb, mint most, csak időnként lehessen egy kicsit pihenni. Talán jobban kellene a tanároknak arra figyelnie, hogy valóban elsajátítottuk-e az anyagot, és csak azután új anyagba kezdeni. Az iskolaudvarban lennének sportpályák és sokkal több zöld felület. Az ötperces szüneteket egy kicsit meghosszabbítanám, de minden más maradna, vagyis lehetne több tornaóra és a háztartástant is jó lenne, mert megtanulnánk főzni, meg olyan dolgokat, amelyekre otthon is szükségünk lehet.

Télen is pezseg az élet

A vizek mélyén, ha csökkent formában is, de télen is pezseg az élet. A menyhal például, amely a tőkehalfélék édesvízi képviselője, éppen a téli időszakban a legaktívabb. Az 50–60 centiméter hosszúságot elérő hal teste megnyúlt, elől hengeres, hátul oldalról lapított. Színezete barnászöld, sötét foltokkal és márványozással. Hasoldala sárgás. Jellemző az álla közepéről lenyúló bajuszszál. Két hátúszója közül az első rövid, a mögötte levő hosszú, egészen a farokúszóig terjed. Éppen ilyen hosszú az anális úszója is. Késő ősszel kis csapatokba verődik, és decemberben, januárban rakja le csaknem milliónyi, nagyon apró ikráját. Az ivadék körülbelül egy hónap alatt kel ki, a fiatalok három-négy évesen ivarérettek. A fenéken mozogva csigákkal, rákokkal, férgekkel és apró halakkal táplálkoznak. Éjszaka járnak zsákmány után, a nappali órákat kövek alatt, gyökerek között töltik. Kifejezetten kedvelik a hideg vizet, a nyári hónapokban alig táplálkoznak.

A téli Duna jellegzetes madarai a sirályok. Három fajukkal időszakunkban naponta találkozhatunk a folyó mentén. A legkisebb a dankasirály, amely a hidak közelében tömegesen látható, a madárbarátok rendszeresen etetik őket. A nászidőszakban csokoládébarna feje ilyenkor fehér, csak a fültájékon van egy kis feketés folt. A gyűrűzések adatai szerint a hidaknál kolduló madarak északabbról hozzánk érkezett vendégek, míg a hazai állomány Dél-Európában, főleg Olaszországban tölti a telet.

A dankánál valamivel nagyobb vihasirály néhány párja költ ugyan hazánkban, mégis inkább nagyszámú őszi-téli vendégként tartjuk számon. Az öreg madarak fekete szárnyvégén nagyobb fehér folt látszik, míg a fiatalok farkán széles, fekete végszalag van. Rendszeresen láthatók a hidak körül, de soha nem jönnek olyan közel az emberekhez, mint a dankasirályok.

A vegyes sirálycsapatokból szembetűnő a legnagyobb, a sárgalábú sirály. Az öreg madarak színezete hasonló a vihasirályéhoz, de fekete szárnyvégükön több apró fehér folt

Viharsirály

díszlik. A fiatalok barnás színűek, csőrük fekete, farkuk végén széles, fekete szalag látszik. A hazánkban telelő sirályok főleg hulladékkal élnek, rendszeresen felkeresik például a nagy szeméttelpeket, de a dankák a városba is bejönnek. A budapesti Csarnok téren többször láttam, amint a galambok közé szállva a nekik szórt kenyérdarabkákat kapkodták össze.

Ahol a folyókat még öreg állományú fűznár ligeterdők kísérik, szerencsés esetben vadmacskával találkozhatunk. Szerencsés esetben, mert nagyon óvatos állat, érzékszervei, különösen a látása és a hallása kitűnő, az ember elől messziről menekül. A hasonló színű házi macskától bozontos, nem elhegyesedő, fekete gyűrűkkel díszített farkáról ismerhetjük fel. Többnyire éjszaka vadászik, zsákmánya elsősorban az apró rágcsálók közül kerül ki, de elkapja az üregi nyulat és madarakat is fog. Zsákmányára rendszerint lesből támad, és nem a fogaival, hanem a karmaival ragadja meg.

A behavazott mezőkön gyakori látvány a több példányból álló özcsoport, szaknyelven rudli. A kiolvadt részeken csipegetnek, a közeledő ember elől messziről menekülnek. Márciusban a bakok már szőrös bőrrel fedett, dancsos agancskezdeményüket viselik.

Az enyhe teleket az őzek könnyen átvészelik, de a hosszán tartó kemény hideg és a magas hó a gyengébb példányok pusztulását okozhatja. Különösen veszélyes számukra a kérgessé vált hófelület, amely menekülés közben véres sebeket ejt az állatok lábain. Települések környékén sokat szenvednek a kóbor kutyáktól is.

Menyhal

Vadmacska

Valaha sokfelé élt az Alföldön, ma csupán néhány helyről ismerjük a nyugati földikutya előfordulását. Keleti, délkeleti elterjedésű rágcsáló, amely régebben gyakori volt, de mára rendkívül megritkult. A földikutya patkány nagyságú, hengeres testű, rövid lábú rágcsáló. Koponyája széles és lapított, szemei visszafejlődtek, fülkagylói hiányoznak, metszőfogai nagyok, erősek és feltűnően előreállnak. Bundája puha, bársonyos tapintású, sötét hamuszürke, az oldalain némi vörhenyes árnyalattal. Fejének mindkét oldalán keskeny fehér csík húzódik.

Szinte egész élete a föld alatt zajlik, bár viszonylag gyakran jön, ha rövid időre is, a felszínre. Téli álmot nem alszik, de késő ősszel a korábbinál mélyebbre húzódik. Amikor új járatokat készít, először előreálló fogaival lazítja meg a földet, majd hátratulja, illetve az alagút falához tapasztja. A felesleget a felszínre tolja, ahol a vakondéhoz hasonló, de durvább rögzítések keletkeznek.

A földikutya, sajnos, nem szapora állat, a nőstények évente csak egyszer ellenek egy-négy kölyköt. Tápláléka kizárólag növényi eredetű, gyökerek és zöld növényi részek, ez utóbbiakat a felszínről húzza le járataiba. Adig, amíg gyakori volt, különösen a kertészekben üldözték kíméletlenül. A napjainkban hallott panaszok mögött minden esetben a vízi pocok (kőzapocok) áll, amely ugyancsak a föld alatt rágja meg a természetett növények gyökereit.

Sch. E.

Őzek

Földikutya

Hogy iszik az elefánt?

Felszívja a vizet az ormányába, de mikor teszi át a szájába? Ha a levegő kifújásával spricceli ki a vizet az ormányából, hogyan tudja lenyelni? Nem tudunk lélegezni és inni is egyszerre!

Az elefánt akár 10 liter vizet is felszív az ormányába, azután az ormánya végét a szájába veszi, és kifújja a vizet. Néha félre is fordítja a fejét, hogy a víz jobban lefolyjon. Az elefánt testében a levegő útja elkerüli a nyelőcsőt, mint az emlősök többségénél, ezért az ivás és a légzés nem zavarja egymást. Csak akkor adódhat probléma, amikor az ormány kifújja és a száj éppen befogadja a vizet, de ha az ormány kiürült, már beszívhatja a levegőt, miközben az elefánt még nyel.

Az elefántok az afrikai síkságokon hallják az eső közeledtét? Melyik az a frekvenciaküszöb, amelyet még hallanak, és mit hallanak?

Az elefánt akár 0,1 hertzes hangokat is hall, míg az ember a 20 hertz körülieket. Nem tudhatjuk, hogy ezzel a képességgel hallják-e az elefántok a távoli eső hangját, de az esővel járó hangokat könnyen meghallhatják. A zivatarok nagyon erős infrahangokat keltenek, amelyeket az elefántok jóval az emberek előtt hallhatnak meg. A gyorsan mozgó levegőoszlopok nyomán képződő örvények szintén keltenek alacsony frekvenciás hangokat. Az örvényképződés ugyancsak összefügghet az esőfelhőkkel.

Az elefántok infrahangok kibocsátására is képesek. Mivel az infrahang messzire terjed, az elefántok infrahanggal „beszélgethetnek” a csorda távoli tagjaival.

Hitek és tévhitek az elefántról

Nem az egértől, a malactól fél az elefánt

A harci elefántok az ókori harcmezők tankjai voltak. Sok csata kimenetelét befolyásolták pusztán jelenlétükkel, hisz nem nehéz elképzelni, milyen hatást vált ki az emberből, amikor 15-20 hatalmas termetű, kihegyezett agyará, sivító állat megállíthatatlanul száguld az ember felé. Pontos felgyezsünk nincs arról, mikor alkalmazták őket először, de annyi bizonyos, hogy a hinduk használták őket elsőként katonai célokra, és innen terjedt el a médek, perzsák, majd a makedónok közvetítésével az ázsiai harcmezőkön át az észak-afrikai és dél-európai csataterekre.

I. e. 275-ben Pürrhosz még egy utolsó csatára állt ki Maleventumnál, amire viszont a rómaiak már alaposan felkészültek. Az elefántokkal szemben az íjászokat állították fel, valamint a hosszú lándzsával felszerelt tábori őrséget. Az ütközet fordulópontja akkor következett be, amikor megállították az elefántok rohamát. Az íjászok nyilaitól és a lándzsáktól megsebzett állatok egy része teljesen megzavarodott, és vak dühükben az őket követő görög gyalogságra támadt. Az igazi áttörés viszont akkor következett be, amikor az elefántok a harcmező széle felé közeledtek. Itt helybélieliek disznókat legeltettek, akik a közeledő elefántoktól nagyon megijedtek, és éktelen visításba kezdtek. Ettől viszont az elefántok ijedtek meg, annyira, hogy most már végképp megállíthatatlanul megfutamodtak. A csata elveszett Pürrhosz számára, viszont egy véletlen folytán bebizonyosodott, hogy az elefántok félnek a disznók hangjától. Erről az esetről, illetve a csatáról egy ismeretlen történetíró számol be, de bizonyítékként a régészek városi pecsétnyomó téglákat is találtak, melyek egyik oldalán elefánt-, másik oldalán disznóábra található.

Környezetszennyező rövidcsőrű lúd

A rövidcsőrű lúd évente több mint 130 kilogramm káros szén-dioxid kibocsátásáért felelős. A madár okozta szennyezés négyszer nagyobb, mint például egy kis helyiség fűtését biztosító gázmelegítő.

A rövidcsőrű lúd egyre elterjedtebb madár Európában és előszeretettel táplálkozik burgonyával vagy gabonával. Ám a lúd tavasszal az északi sarkkör térségeibe utazik, hogy ott fészkeljen, távol az emberektől. Azt azonban csak most fedezték fel a tudósok, hogy ez a madár évente több mint 130 kilogramm káros szén-dioxid kibocsátásáért felelős. A madár okozta szennyezés négyszer nagyobb, mint például egy terasz fűtését biztosító gázmelegítő.

A szén-dioxidot a lúd nem szellentéssel és bőfogéssal ereszti a levegőbe, mint a tehenek és a birkák, hanem amikor élelem után kutat a sarkkör térségében, megbolygatja az elraktározódott szén, amely kiszabadulva a légkörbe jut. A rövidcsőrű ludak általában a tavasz beköszöntével, márciusban indul-

nak a még jeges északi területekre. A ludak tömegbe verődve kapirgálnak lábaikkal élelem után. Ezalatt az időszak alatt, a tudósok szerint komoly környezeti rombolást végeznek, mivel kihúzzák a sarjadó hajtásokat, és feltúrnák a földet, valamint megbolygatják a mocsarakat. A gyakori északi szelek pedig bevégeznek a rombolásukat, amikor a gyér termő-

területek vékony földmorzsáit is elhordják. A föld mélyében vagy a mocsarakban tárolódó szénmolekulák a ludak miatt a felszínre kerülnek, és ott a baktériumok hatására szén-dioxiddá alakulnak. A tömegesen vonuló ludak mindegyike évente körülbelül 37 kilogramm sarkkörtől szén-dioxidot eredményez.

HOROG

Fürge cselle

Phoxinus phoxinus (Linnaeus, 1758)

Ismertetőjegyek. Teste áramvonalas, orsószerű, oldalról enyhén lapított. Lekerekített orra rövid, hosszúsága körülbelül a szem átmérőjével azonos. Szája félig alsó állású és kicsi, szöglete nem éri el a szem elülső szélének vonalát. Hátúszójában és fark alatti úszójában egyaránt 6-8 elágazó sugár található. Pikkelyei nagyon aprók, gyengén ülnek a bőrben, és nem alkotnak mindenütt szabályos sorokat. Számuk a test oldalának hosszában 80 és 100 között változik. Oldalvonala nem teljes, rendszerint csak a test elején látható. A halak oldalát szabálytalan sötét foltok sora mintázza, ívás idején a hímek hastájéka élénkpirosra színeződik. Fejlett példányainak hossza 6-8, ritkán 10 cm.

Hasonló fajok. A fürge csellét a lekerekített, tompa orr, a nagyon apró pikkelyek, valamint az oldalát díszítő, olykor sötétebb, máskor világosabb, de azért észrevehető foltos minden más halunktól megkülönbözteti. Ezekre figyelve más hazai fajtát nem téveszthető össze.

Környezet. Áramláskedvelő faj, de kivételesen megtelepszik tiszta és hűvös vízű tavakban is. Nagyobb folyókon a pisztráng- és pérzónát jellemzi, a paduczónában még előfordul, de lejjebb nem igen. Nálunk a középhegységi és dombvidéki patakok, valamint a kis folyók domolykózójára ad számára megfelelő élőhelyet.

Táplálék. Gyakran igen mostoha körülmények között, nagyon kis vízhozamú patakokban él, ahol a táplálékkínálat meglehetősen szűkös. Ezért aztán a vízi gerinctelen állatok mellett vízbe hulló rovarokat, algákat, a magasabb rendű növények hajtásait és magvait is fogyasztja.

Szaporodás. Április-májusban szaporodik. Ikráit a sekély vízzel borított meder köveire, kavicsaira rakja. Az ikraszemek 1,2-1,5 mm átmérőjűek, számuk 200 és 1000 között változik. Ivarérését 2 éves korban éri el.

Elterjedés. Eurázsiai elterjedésű őshonos fajunk, amely az Atlanti-óceántól egészen a Csendes-óceánig megtalálható.

Jelentőség. Erősen társas hajlamú hal, még a patakok szűkös vízterében is hajlamos rajokba tömörülni, bőséges táplálékot kínálva a pisztrángoknak, péreknél és domolykóknak. Állománya fogyatkozóban van, számos korábbi lelőhelyén a fürge csellét már nem sikerült megtalálni. Európai viszonylatban sebezhető fajnak tartják, amely érzékenyen reagál a környezeti változásokra.

Harka Ákos-Sallai Zoltán:

Magyarország halfaunája című könyve nyomán

Kispecások figyelmébe!

Nyilván hallottátok felnőtt horgásztársaitoktól, hogy a zsinórátást az idén rendkívül szigorú törvények, előírások, rendeletek... szabályozzák. Az sem kizárt, hogy a korábbi, meglehetősen laza játékszabályok ismeretében, a mostani megszigorításokat a felnőttek keresetlen szavakkal illették.

Tavaly még – és ez évtizedeken keresztül volt így – akár tucatszámú halfaj ismerete is elegendő volt ahhoz, hogy betartsuk mindazt, amire a horgászást szabályozó előírások köteleztek bennünket. Ma már – országos szinten – mintegy hatvan halfaj alapos ismerete szükséges ahhoz, hogy ne kövessünk el szabálysértést. Vidékünk horgászának ebből kifolyólag mintegy negyven halfajt kell alaposan ismernie. A rendeletben felsorolt fajok közül ugyanis ennyi él vidékünk vizeiben is. Horgászrovatunkban éppen ezért közöljük a halismertetőt, mert a dolgok pillanatnyi állása szerint más szakkiadvány nem áll a horgászok rendelkezésére. Aki közületek elolvassa, és meg is őrzi a Horog oldalait, annak igen jó betekintése lesz a játékszabályokba, és biztosra vesszük, hogy halismeretével még a felnőttek horgászoknak is segítségére lehet. A törvény azonban mond olyant is, ami minden bizonnyal tetszeni fog nektek. Kimondja, hogy a **14 évnél fiatalabbak számára nem kötelező** a horgászenvedély. **Érvényes horgászenvedéllyel rendelkező felnőtt társaságában engedély nélkül is horgászhattok.**

Küldjétek...

- **Élménybeszámolót** (Érkeznek, de kell még!)
- **Ilyen halat fogtam!** (Képpel, leírással, helymegjelöléssel...)
- **Milyen halat fogtam?** (Képpel, leírással, a halszakértőknek feltett kérdéssel...)
- **Bemutatom horgászhelyemet, horgászvizemet**
- **Lefényképeztem!** (Fotóitokat legjobb fotósaink fogják értékelni.)
- **Van egy kérdésem!**

Írásaitokat (névvel, címmel... ellátva) lapunk címére

**Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1.,
21000 Novi Sad**

küldjétek.

E-mail címünk

jopajtas.bum@magyarszo.com

Jó fogást!

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

Február 4.

Ma Ráhel, Csenge, Jára, Jarmila, Johanna, Andrea, Veronika, Janka, Róbert, András, Gabriella, Gilbert napja van.

Ráhel

Héber eredetű bibliai név. Jelentése: bárány, anyajuh.

Gilbert

Német eredetű név. Jelentése: híres a szabad nemesek fiai között.

1948 (62 éve történt)

Megszületett Alice Cooper amerikai rocker.

1573 (437 éve történt)

Megszületett Káldi György jezsuita bibliafordító, aki a Vulgata alapján elkészítette az első teljes, magyar nyelvű római katolikus bibliafordítást. Nem teljes bibliafordítások már korábban is voltak, pl. a Kamanczi Biblia, melyet Tamás és Bálint huszita papok készítettek Kamanczon (ma: Sremska Kaménica, Újvidék város része).

Február 5.

Ma Ágota, Ingrid, Kolos, Albin napja van.

Ágota

Az Agata régebbi magyar formája, mely a görög eredetű Agatha névből származik. Jelentése: a jó.

Albin

A latin Albinus családnévből ered. Jelentése: fehér. Ezenkívül lehet a germán eredetű Alvin alakváltozata is, amelynek jelentése: nemes, tündér, barát.

1937 (73 éve történt)

Charlie Chaplin bemutatta első hangosfilmjét, a Modern időkét.

1788 (222 éve történt)

Megszületett Kisfaludy Károly dráma- és elbeszélő, költő, szerkesztő, festő (A tatárok Magyarországon).

1852 (158 éve történt)

Szentpétervárott megnyitották a Leo von Klenze német építész tervei alapján készült Ermitázt. Az uralkodók téli palotájának szánták, hamarosan azonban a világ legkomolyabb képtárainak egyikévé lett.

Február 6.

Ma Dóra, Dorottya, Títusz, Dorina, Réka, Gara, Tódor, Amand napja van.

Réka

Török, hun, magyar eredetű név, a mon-dákban Attila feleségének a neve. Jelentése ismeretlen. Más magyarázat szerint, ótörök eredetű, így az Arian névből származik. Jelentése: tiszta úrnő.

Gara

Török eredetű név. Jelentése: héja, fekete.

1971. február 6. (39 éve történt)

Először ütöttek el golfabdát a Holden. Az ütést Alan Shepard végezte. Alan Shepard volt az első amerikai, aki az űrben járt, valamint az egyike azoknak, akik sétáltak a Holdon.

Bővebben (angolul): <http://www.jsc.nasa.gov/Bios/htmlbios/shepard-alan.html>

<http://www.achievement.org/autodoc/page/she0int-1>

1917 (93 éve történt)

Budapestben megszületett Gábor Szász (eredeti nevén: Gábor Sári) magyar származású amerikai színész, a Zsazsa Ltd. kozmetikai cég vezetője, aki szellemes előadasmódjáról, számos házasságáról és filmjéről híres, többek között: a Moulin Rouge, Az első számú közellenség.

1909 (101 éve történt)

Az Osztrák-Magyar Monarchia és Törökország megállapodott Bosznia-Hercegovina elfoglalásának kérdésében.

Február 7.

Ma Rómeó, Tódor, Richárd napja van.

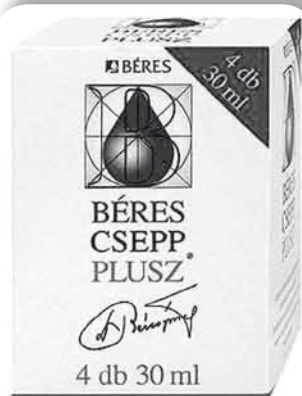
Rómeó

A latin Romaus név olasz formája. Jelentése: római vagy a Római Birodalomból származó. A késő középkorban így nevezték a Rómába vagy a Szentföldre zarándoklókat is.

Tódor

A Teodor név magyar rövidülése, amely görög eredetű név. Jelentése: Isten ajándéka.

1920. február 7. (90 éve történt)

Záhonyban megszületett Béres József tudományos kutató, a Béres csepp megalkotója (elhunyt Budapesten, 2006. március 26-án)

http://hu.wikipedia.org/wiki/B%C3%A9res_J%C3%B3zsef

1812 (198 éve történt)

Megszületett Charles Dickens angol író (Copperfield Dávid).

1984 (26 éve történt)

Bruce McCandless II és Robert L. Stewart asztronauták végrehajtották az első biztosítókötél nélküli űrsétát.

Február 8.

Ma Aranka, János, Jeromos, Salamon napja van.

Aranka

Magyar név, az arany szó kicsinyítő képzős származéka, az Aurélia magyarítása.

Jeromos

Görög eredetű név, a Hieronümosz névből származik. Jelentése: szent nevű.

1725 (285 éve)

Elhunyt I. (Nagy) Péter cár, az Orosz Birodalom első Imperátora, az Orosz Tudományos Akadémia alapítója.

1934 (76 éve történt)

Meghalt Móra Ferenc író, újságíró, műzeológus.

http://hu.wikipedia.org/wiki/M%C3%B3ra_Ferenc

1990. február 8. (20 éve történt)

Meghalt Karády Katalin (született Kanczler Katalin, Budapest, 1910. december 8.) magyar színésznő, énekesnő. Ismert jelzője: a végzet asszonya.

Február 9.

Ma Abigél, Alex, Apollónia, Erik, Erika, Marcián, Marián, Szabin napja van.

Abigél

Héber eredetű bibliai név. Jelentése: az apa öröme.

Alex

A görög Alexisz, Alexiosz (latinul: Alexius) névnek, ill. az Alexander névnek a rövidülése. Jelentése: védő, harcra kész férfi.

1775 (235 éve történt)

Megszületett Bolyai Farkas magyar matematikus. Első életrajzírója, Paul Stäckel szerint vele kezdődik a magyarországi matematikai kutatás története. A sokoldalú tudós más tudományterületekkel, illetve művészetekkel is foglalkozott, és gyakorlati téren is tevékenykedett. Saját korában művei csak szűk körben váltak ismertté, így több kutatási eredménye más matematikusok nevének került be a matematika történetébe, őt magát a nemeuklideszi geometriák előfutáraként tartják számon. Több mint fél évszázadig dolgozott a marosvásárhelyi református kollégium matematika-, fizika- és kémiaprofesszoraként, ez idő alatt rengeteget tett a korszerű természettudományos ismeretek elterjesztéséért. Leghíresebb tanítványa saját fia, Bolyai János volt.

http://hu.wikipedia.org/wiki/Bolyai_Farkas

1940 (70 éve történt)

Heidelbergben megszületett Hubert Burda német lapkiadó és újságíró, aki 1965-től a Burda GmbH kiadási igazgatója, majd a kiadói részleg társigazgatója volt.

Február 10.

Ma Elvira, Pál, Ella, Vilmos napja van.

Elvira

Vitás eredetű név. Lehet a nyugati gót eredetű Alwara név spanyol formája, ennek a jelentése: mindent megőrző vagy akit az ereklje megvéd. Lehet arab eredetű, ez esetben jelentése: fenséges, fennkölt, hercegnő.

Vilmos

A germán eredetű Wilhelm névnek a latinított Vilhelmus formájából származik. Elemeinek jelentése akarat+(védő)sisak.

1810. február 10. (200 éve történt)

Megszületett Barabás Miklós festő, grafikus, a magyar biedermeier festészet legjelentősebb művésze. Elsősorban idealizált portrékat festett (Liszt Ferenc, Buttler János, Eötvös József, Teleki József). Ismertebb festményei még a Galambposta és A lánchíd alapkövetétele.

1962 (48 éve történt)

Berlinben a Szovjetunió kicserélte az 1960-ban lelőtt amerikai U-2-es repülőgép pilótáját, Francis Gary Powerst az Egyesült Államokban fogva tartott Rudolf Ivanovics Abel szovjet kémekkel. <http://zenevilag.mediatop.hu/category/zen%C3%A9k-cimk%C3%A9k/ill%C3%A9s-egy%C3%BCttes>

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

AZ OKTATÁSI-NEVELÉSI, TOVÁBBÁ TANKÖNYV- ÉS TANESZKÖZ-TÁMOGATÁS,
VALAMINT A HALLGATÓI TÁMOGATÁS IGÉNYLÉSÉRE

A pályázat célja a Szerbiai magyar nyelvű oktatás és nevelés anyagi támogatása a 2009–2010. tanévre.

• **Pályázók köre:**

1. oktatási- nevelési, valamint tankönyv- és taneszköz-támogatásban részesülhet az a pályázat benyújtásáig 18. életévét be nem töltött kiskorú, aki a Szerbiában működő oktatási intézményben alap- vagy középfokú tanulmányait magyar nyelven folytatja (általános és középiskola); valamint az, aki magyar nyelvű anyanyelvápolásban részesül (ami nem azonos a fakultatív környezetnyelv-tanulással), mivel lakóhelyéhez tartozó oktatási intézményben nincs magyar nyelvű tagozat;

2. hallgatói támogatásban részesülhet az a hallgató, aki Szerbiában működő felsőoktatási intézményben tanulmányait egészben vagy részben magyar nyelven folytatja.

• **Pályázatból kizárandók köre:**

1. aki nem tesz eleget a pályázati felhívás feltételeinek.

2. aki pályázatát a megadott határidőn túl nyújtja be.

• **Pályázható támogatás összege és jogcíme:**

A. OKTATÁSI-NEVELÉSI TÁMOGATÁS – Gyermekenként 20 000 Ft-nak megfelelő dinárösszegű nevelési-oktatási támogatásban részesülhet a saját háztartásában kiskorú gyermeke(ke)t nevelő szülő/nevelőszülő minden olyan kiskorú gyermeke után, aki Szerbiában alap- vagy középfokú oktatási intézménybe jár és magyar nyelven tanul (anyanyelvápoló oktatásban résztvevők pályázatai iskolánkénti egyéni elbírálásban részesülnek);

B. TANKÖNYV- ÉS TANESZKÖZ-TÁMOGATÁS – Gyermekenként 2400 Ft-nak megfelelő dinárösszegű tankönyv- és taneszköz-támogatásban részesülhet a saját háztartásában kiskorú gyermek(ek)et nevelő szülő, amennyiben a kiskorú gyermek Szerbiában alap- vagy középfokú oktatási intézménybe jár és magyar nyelven tanul (anyanyelvápoló oktatásban résztvevők pályázatai iskolánkénti egyéni elbírálásban részesülnek);

C. HALLGATÓI TÁMOGATÁS – Hallgatónként 2800 Ft-nak megfelelő dinárösszegű hallgatói támogatásban részesülhet az a hallgató, aki Szerbiában működő felsőoktatási intézményben tanulmányait egészben vagy részben magyar nyelven folytatja.

Az A. és B. pontok alatt megjelölt támogatások együtt pályázhatók (egy pályázati csomagban). A C. pont alatt megjelölt támogatási forma különálló pályázati csomagot alkot.

Mindkét (A. és B., illetve C.) támogatás 2009–2010. tanévben egy alkalommal igényelhető. A fentiek szerinti jogosultságok igazolása, valamint az alábbi pályázati feltételek teljesítése esetén az A. és B. pontokban megjelölt támogatás egyidejűleg is elnyerhető.

• **Pályázati határidő:**

Jelen pályázati felhívás alapján a 2009/2010-es tanévben igényelhető támogatásokra jelen pályázati felhívás megjelenésének napjától március 31-ig terjedő időszakban folyamatosan lehet pályázni. A 2010. március 31 utáni postai bélyegzővel beérkező pályázatok érvénytelenek.

• **Pályázati feltételek:**

A. és B. pontokban megjelölt támogatásokra vonatkozó pályázati feltételek: (a pályázati adatlapon és kitöltési útmutatón részletezve)

• **megfelelően kitöltött pályázati adatlap**

• **kötelezően csatolandó mellékletek:**

1. a pályázó szülő vagy nevelőszülő személyazonossági igazolványának fénymásolata

2. a kiskorú gyermek (ek) születési anyakönyvi kivonatának vagy 15 éven feletti kiskorú személyazonossági igazolványának fénymásolata;

3. a kiskorú gyermek iskolalátogatási igazolásának eredeti példánya, amely tartalmazza az adott osztály/tagozat/csoport tannyelvének megjelölését.

C. pontban megjelölt támogatásra vonatkozó pályázati feltételek: (a pályázati adatlapon és kitöltési útmutatón részletezve)

• **megfelelően kitöltött pályázati adatlap**

• **kötelezően csatolandó mellékletek:**

1. a pályázó hallgató személyazonossági igazolványának fénymásolata

2. a hallgató egészben vagy részben magyar nyelven történő felsőfokú oktatásban való részvételét igazoló irat eredeti példánya.

FELHÍVJUK A TISZTELT PÁLYÁZÓK FIGYELMÉT A KÖVETKEZŐKRE:

A hiányosan átadott kérelmek hiánypótlását a hiánypótlásra való felszólítás átvétele után 15 napon belül be kell adni az irodáknak.

• **A pályázat benyújtásának módja:**

1. személyesen a CMH irodákban

2. postai úton ajánlott formában

• **A lebonyolító szervezetek elérhetőségei:**

SZABADKAI INFORMÁCIÓS IRODA

08.00–16.00

24000 Szabadka,

Ptujska 1. (Ptuji utca 1.)

Tel.: 024/552-976

ZOMBORI INFORMÁCIÓS IRODA

07.00–15.00

25000 Zombor, Venac Petra Bojovića 13

Tel.: 025/442-910

ZENTAI INFORMÁCIÓS IRODA

07.00–15.00

24400 Zenta, Poštanska 18/a

Tel.: 024/811-727

NAGYBECSKEREKI INFORMÁCIÓS IRODA

07.00–15.00

23000 Nagybecskerek, Petefijeva 1

Tel.: 023/510-251

ÚJVIDÉKI INFORMÁCIÓS IRODA

07.00–15.00

21000 Újvidék, Svetozara Miletića 4

Tel.: 021/420-107

TEMERINI INFORMÁCIÓS IRODA

07.00–15.00

21235 Temerin, Narodnog Fronta 130

Tel.: 021/842-373

A formanyomtatványok a következő helyeken szerezhetők be:

Az előző pontban feltüntetett irodák bármelyikében, illetve a www.cmh.org.rs honlapról tölthetők le.

• **Pályázat elbírálás, eljárási rend:**

Pályázati elbírálási, eljárási rend: A beérkezett pályázatokat a CMH dolgozza fel, ellenőrzi, majd a támogatások odaítéléséről illetékes testülete dönt. Jegyzőkönyvbe foglalt döntéshozatalát megküldi a Miniszterelnöki Hivatalnak, amely ezt követően intézkedik az utalásokról.

• **További tájékoztatást kaphatnak:**

A fentiekben feltüntetett CMH irodákban, valamint a Szerbiában megjelenő magyar nyelven írott és nyomtatott sajtóban és elektronikus médiában.

Bolyai János

Kolozsváron született 1802. december 15-én, a szintén tudós Bolyai Farkas gyermekeként. Felsőfokú tanulmányait 1818 és 1823 között a bécsi Hadmérnöki Akadémián végezte. Ezt követően alhadnagyként, főhadnagyként, majd másodosztályú kapitányként szolgált Temesvárott, Aradon, Lembergben, majd Olmützben. Átesett a malárián és a kolerán, s megromlott egészségi állapota miatt 1833-ban nyugdíjazását kérte. Ezt követően Domáldon, majd Marosvásárhelyen élt.

Bolyai János leghíresebb eredménye a párhuzamos egyenesek kétezer éves problémájára adott válasza, amely rámutatott arra, hogy a korábban egyeduralkodó euklideszi geometria mellett más geometriai rendszerek is kidolgozhatók. Bolyai olyan abszolút geometriát épített fel, amelyből speciális esetként kapta a vele egy időben az orosz Lobacsevszkij által is kidolgozott Bolyai–Lobacsevszkij-féle geometriát. Amikor Bolyai János az 1820-as évek elején első eredményeit elérte ezen a területen, már látta, hogy itt valami egészen új dolog született: „Semmiből egy új más világot teremtettem” – adta hírül édesapjának, Bolyai Farkasnak a híres temesvári levelében 1823. november 3-án. Kiderült, hogy a geometria szónak többes számban is lehet értelme, az euklideszitől eltérő másféle geometriák is elképzelhetők. A matematikai gondolkodásban nagyon fontos fordulatot jelentett annak felismerése, hogy ez megtehető. Ha a párhuzamossági posztulátumot annak tagadásával helyettesítjük, akkor a kapott új axiómarendszer tételeivel egy új geometri-

ai világ tárul elénk. Bolyai Jánosnak életében egyetlen műve jelent meg nyomtatásban, az Appendix, de ennél jóval több kutatását vetette papírra a matematika és a filozófia számos területén. Kézírtos hagyatékának feldolgozása még napjainkban is folyik. A közelmúltban több eredménye került elő a számelmélet és a komplex számok témaköréből is.

Maga az Appendix Bolyai Farkasnak a röviden csak Tentamenként nevezett könyve első kötetének függelékéként jelent meg 1832-ben. Teljes címe: A tér abszolút igaz tudománya; a XI. Euklidesz-féle axióma (a priori soha el nem dönthető) helyes vagy téves voltától független tárgyalásban; annak téves volta esetére a kör geometriai négyszögesítésével. A munka egyik legfontosabb eredménye a Bolyai János által kitalált modell módszer. Az új nem-euklideszi geometriában Bolyai János egy olyan modellt konstruált (ez az ún. paraszféra), amelyen az euklideszi geometria érvényes. Meglepő eredmény az is, hogy a Bolyai–Lobacsevszkij-féle geometriában lehetséges a kör négyszögesítése. Az euklideszi geometriában ez bizonyíthatóan reménytelen vállalkozás, Bolyai új, más világában azonban bizonyos esetekben megtehető.

Már Bolyai Jánost is erősen foglalkoztatta az a kérdés, hogy a környező fizikai világunk vajon milyen geometrián alapul. A nem-euklideszi geometriák az általános realitátszemlélet matematikai alapját adták, és a 20. század modern kozmológiája igazolta az új geometriák szükségességét a világegyetem alaposabb megértéséhez.

Bolyai János Marosvásárhelyen halt meg 160 évvel ezelőtt, 1860. január 27-én. Tértudománya új utat nyitott az emberi gondolkodás számára. Méltán lehetünk ezért büszkéek rá, s arra is, hogy 2009-ben az UNESCO az MTA Könyvtár Kézirattárában Budapesten őrzött 1831-es különlenyomati példányt is felvette a Memory of the World („a világ emlékezete”) elnevezésű listára.

(Szabó Péter Gábor)

RÜGYFAKADÁS

Iskolai versike

Reggel kelni, bepakolni,
táskát fogni, elindulni.
Becsengettek, figyeljetek,
jön a tanár menjünk most be!

Benn az órán tanulunk
s némely órán unatkozunk!
A fizikán figyeljetek,
ott meg se pisszenjete!

Vége a fizikának, vége
az izgulásnak.
S megy a nap tovább
az órák haladnak egymás után!

Szól a csengő, hazamegyünk,
ebédelünk, levetkőzünk.
Tanulunk, tévözünk,
így múlik el a napunk.

Gandis Krisztián, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Amikor megszólal a csengő

Egy pénteki napon két szerbóránk volt.

A terv szerint ezen a napon kellett volna ellenőrzőt írunk. Izgatottan vár-
tuk, mit mond a tanárnő, de ő csak annyit szólt:

– Vendégeink lesznek.

– Vajon kik lehetnek azok? – kérdeztük egymástól csodálkozva.

Bementünk az osztályba. Miután kipakoltunk, az igazgató és a pedagógus
néni lépett be. Leültek az utolsó padba és ellenőrizték, ki hogy figyel és men-
nyire vagyunk aktívak. Nagyon megijedtem, mert a szerb nyelvben nem vagyok
valami nagy zseni. Egy kis lapot kaptunk, amelyen három feladat volt. A tanárnő
megszólalt:

– Gyakorolni fogunk.

Rögtön bele is kezdünk. Lassan telt az idő. A szerbórák mindig olyan unal-
masak. Egyszer csak felszólított a tanárnő, és egy számomra nagyon nehéz kér-
dést tett fel. Csak úgy dobogott a szívem. Nem értettem semmit.

Hirtelen megszólalt egy angyali hang, ami számomra angyalian csengett.
Ez a csengő volt.

Magyar Zsófia, 5. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Jumurdzsák vagyok

Érdekes figurának tartanak, de nem hiszem, hogy azért, mert félszemű va-
gyok. Más vagyok, mint a többi egyszerű ember, mert janicsárt neveltek belő-
lem a törökök, akik kiskoromban elraboltak magyar szüleimtől. Az agresszivitás
a fő jellemzőm.

Történetem is úgy kezdődött, hogy elraboltam a Mecsek patakjában für-
dőző Gergőt és Évát. Sajnos, megszöktek a fogságomból, engem meg elfogtak
a magyarok. Szerencsére Gábor pap megkegyelmezett... Bár a szerencsehozó
talizmánomat elvette tőlem. Mindenhol azt a zöldköves gyűrűt kerestem aztán.
Szinte az egész életemet végigkísérte az igyekezet, hogy visszaszerezsem az
amulettet.

Nagyon szeretem az aranyat, a kincseket, ezért minden tolvajlásban benne
vagyok. Ahogy mondom, a lopáshoz nagyon jól értek, magyarul is jól tudok, így
elmentem Sopronba, és magyar úrnak adtam ki magamat, hogy valahogy Bor-
nemisszáék közelébe férközhessenek. Ugyanis megtudtam, hogy náluk van a gyű-
rűm. Úgy hozta a sors, hogy elraboltam az ő legféltettebb kincsüket, a kislíukat,
Jancsit. Cserébe érte követeltem vissza a talizmánomat. Ennek következtében
bajba is kerültem, mikor Dobó rám lőtt.

Az egész életem szinte összefonódott Gergelyével. Az egri csatában én már
egyéni harcot is vívtam Gergővel, nemcsak a török birodalomért küzdöttem.
Ott már igazi ellenfélként tekintettem rá.

Magyar nyelvtudásomat máskor is csillogtatom. Éljezenem én a magyaro-
kat, amikor valahol rablás közben bort találunk. Ilyenkor azt mondom: „Éljen
Magyarország, hogy ihasson a török, míg meg nem hall!” Lehet, hogy ez az
egyetlen gyenge pontom, de a jó bort nagyon szeretem.

Az emberek gonosznak tartanak, de nem törődöm velük, mert némelyikük
még a nevemet sem tudja rendesen kimondani. Például az Egerben harcoló Sárkö-
zi nevű cigány Gyamarzsáknak keresztelt el. Sok minden történt velem, én mégis
szerencsésnek hiszen magamat. A talizmánom vigyáz rám – bárhol legyen is.

Nagy Nikolett, 7. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Padtársam

Padtársam neve Fazekas Réka.

Haja színe szőkésbarna.

Szeme tengerkék,

ez aztán nagyon szép!

Kedvenc tantárgya a torna,

erőssége a röplabda!

Varga Lilla, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Egy napom története

Arra szoktam felébredni, hogy kisebb testvéreim készülődnek, mert ők a
délelőtti váltásban járnak iskolába.

Csak akkor kelek fel az ágyból, ha már elmentek. Átöltözködöm, lemegyek a
konyhába reggelizni. Ott vár anyám, aki mindig megkérdezi, hogy jól aludtam-
e. Kipakolom a táskámat, megnézem, van-e valami házi feladat, amit még nem
csináltam meg. Ilyenkor szokott apám elindulni a munkahelyére. Tanulás után
ebédig próbálom valamivel elfoglalni magamat. Ebéd után amíg nem kezdődik
az iskola, a szomszéd gyerekekkel szoktam csocsózni az udvaron. Útban az is-
kola felé eszembe jut, hogy elfelejtettem a tornafelszerelést elhozni, ezért aztán
hazaszaladok. Közben találkozom apámmal, aki az irodából jön haza.

Több tantárgyból új tanár vagy tanárnő jött. Első óráikon csak ismerkedtünk
egymással. Az a jó az első hetekben, hogy nincsenek ellenőrzők, dolgozatok
és felelések. Magyarból és matekból már elkezdtük a hetedikes anyagot. A
házi olvasmányt is megkaptuk. A könyvek, sajnos még nem érkeztek meg, így
fénymásolt feladatlapokat töltünk ki egyes órákon. Most már kétszer van nyolc
óránk egy héten. Van egy új tantárgyunk is, a kémia, amit a fizikatanárnő tart.
Már nagyon várjuk az utolsó órákat, vagyis a végüket. Iskolából hazafelé menet
már egyre sötétebb van, közeledünk a télhez.

Este mindig együtt van a család a vacsoránál. Lefekvéskor én szoktam a leg-
tovább fennmaradni, ilyenkor olvasom a házi olvasmányomat.

Sótanyi Gellért, 7. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

A barátnőm

Az én barátnőm neve Andi.

Mindig vidám, kedves csajszi.

Tanulni azt nagyon szeret,

a megérdemelt jegy

mindig a naplóba megy.

Barna a szeme és a haja,

mellette az élet nagy móka.

Német Beáta, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

**Párdity Livia
szabadkai
tanuló rajza**

Naplóm

2009. 10. 01.

Ma reggel az iskolában megbeszéltük a lányokkal, hogy holnap délután kibeszélő délutánt tartunk. Elterveztük, hogy ki mit visz Noéminek (mivel az ő háza tűnt a legalkalmasabbnak az összejövetel megtartásához. Én viszem a CD-ket (amik kizárólag Miley Cyrus-lemezek lehetnek), Szandra viszi a harapnivalót, Niki pedig az innivalót. Mivel Noémnél leszünk, neki nem kell készítenie semmit.

2009. 10. 02.

Végre eljött a mai nap is, már alig vártam, hogy indulhassunk Noémihez. Ki-könyörögtem aputól, hogy vigyen el autóval, mert nem volt kedvem gyalogolni. Megérkeztünk. Mindenki kipakolt, már csak Szandra hiányzott (mert ugyebár nincs olyan dolog, amiről ne késne le legalább néhány percet). Egy fél óra múlva meg is érkezett. Mivel Szendrával kitaláltuk, hogy táncoljunk, a többieknek is ezt kellett tenniük. Noémi titokban elővette a kameráját és videóra vette, ahogy mi a szoba közepén bohóckodunk. Ezután megéheztünk, és ettünk egy kicsit. Végre eljött a beszélgetés ideje is. Körülbelül négy óra hosszat beszélgettünk. Hát igen, nem mondhatni, hogy csendes társaság vagyunk. Noémi húga ötször is átjött, hogy csendesebben beszéljünk. Sajnos eljött a hét óra, és haza kellett mennem. Bárcsak maradhattam volna még!

2009. 10. 03.

Úgy látszik, megártott a tegnapi buli, mert mind a négyünknek kettes lett a fizikaellenőrzője. Anyu otthon majdnem leszedte a fejem, mikor megtudta, hogy a matekellenőrzőm hármassá lett. A fizikáról ne is beszéljek. A büntetésem az lett, hogy egy hétig nem számológépezhetek. Nem bánom, mert tényleg rám fér egy kis számológépmentes időszak. Az utóbbi időben már úgys káprázott a szemem időnként.

2009. 10. 04.

A mai nap rettenetes volt! Noémi a két nappal ezelőtt készült videót reggelre megmutatta az egész felső tagozatnak. Szandra, Niki és én a földig süllyedtünk szégyenünkben. Ez még hagyján, de az általam kiszemelt fiú, Dávid is a felső tagozatra jár.

2009. 10. 05.

Ez a nap számomra csodálatos volt (a három hármast elnézve). Hogy miért? Hét az ebédszünetben Dávid odajött hozzám, s azt mondta, hogy látta a videót, és szerinte irtó helyes lány vagyok. Otthon anyu nem tudta, mi lelt, hiszen egész nap már szinte röpködtem örömben. Miközben le-föl járkáltam, azon gondolkodtam, ilyen szerencsés lány vagyok én!

Gellér Éva, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Pintér Dániel
szabadkai tanuló
rajza

RÜGYFAKADÁS

Az osztályban huszonhárman vagyunk

Negyedikesként alig vártam, hogy felsős legyek, hogy az új iskolában, új osztályban, új barátokat ismerjek meg. Korábban heten voltunk, abból csak ketten lányok.

Most huszonhárman vagyunk: tizenegy lány és tizenkét fiú. A helyzet nem igazán olyan, mint amelyet vártam. A tanárok szerint, mi vagyunk a legrendetlenebbek.

Szeretném, ha olyan osztályom lenne, amelyről csak szépet és jót tudnék írni. Ez a csapat ugyan vicces, de alig lehet egyéb pozitívát írni róluk. Órán a tanulók fele vihog és beszélget. Szünetben pedig vonalzókkal kardoznak, a fiúk ütögetik a lányokat, a lányok meg a fiúkat. A fiúk mindig összetartanak, bár néhányan közülük gyorsan felkapják a vizet. Mi lányok csoportokban verődünk, amiben az a rossz, hogy a csoportok gyakran egymás ellen fordulnak.

Három nap kimaradás után, betegség miatt tegnap indultam újra suliba. Volt, aki úgy megörült nekem, hogy tárt karokkal repült felém, és volt, aki őt ezért kigúnyolta. Ahogy mentem lefelé a lépcsőn, Enikő és Réka szaladt felém, mindketten átöleltek.

– Már azt hittem, hogy ma sem jössz suliba – mondta Enikő és hozzátette:

– Nélküled üres volt az osztály.

Jólesett a kedves fogadtatás.

Nagyon jó osztályfőnökünk van, aki angolt tanít nekünk. Ő egyfolytában arra törekszik, hogy összetartó osztályközösség legyünk, de arra is, hogy az angolt minél jobban elsajátítsuk. Nehéz dolga van egy ilyen csintalan osztállyal, mint mi, másrészt meg a hatodikos angol tananyag is elég bonyolult. Az osztálytermünk tágas. A zöld falakon plakátok lógnak.

Egyes osztálytermek ablakai a főútra néznek, képzelem, milyen zaj lehet náluk a nagy forgalom miatt. Mi a másik oldalon vagyunk, nálunk viszont az osztályteremből hangos ricsaj árad ki a csendes utcára.

Végül is nem olyan rossz ez az osztály, csak meg kell szokni. Örülök, hogy itt néhány jó barátot találtam, és hogy számos rendkívüli tanár tanít bennünket, így például a magyartanárnő.

László Blanka, 6. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Iskolás éveink

Óvodában játszottunk,
elsőben már tanultunk,
másodikban átvettük az ábécét,
harmadikra már ismertük a számok értékét.
Nyolcadikban mindjárt itt a ballagás,
nem sok van már, kitartás!

Felsőben új tantárgyakat kaptunk,
aztán otthon többet tanulhattunk,
biológia, földrajz, történelem,
én ezeket mind kedvelem.
Nyolcadikban mindjárt itt a ballagás,
nem sok van már, kitartás!

Képzeletben Trójánál jártunk,
kísérletkor mikroszkópot használtunk,
tanultunk fizikát hatodiktól,
két füzetet teleírtunk földrajzból.
Nyolcadikban mindjárt itt a ballagás,
nem sok van már, kitartás!

Hetedikben új tantárgy a kémia,
s biológiából jön az ökológia,
házi olvasmányunk az Egri csillagok,
elolvastam, biztos ötöst kapok.
Nyolcadikban mindjárt itt a ballagás,
nem sok van már, kitartás!

Előttünk a pályaválasztás,
ide kell nagy megfontolás,
lehetsz ügyvéd, pék, szakács vagy orvos,
a felvételin mindenképp légy alapos!
Nyolcadikban mindjárt itt a ballagás,
nem sok van már, kitartás!

Földi Tamás, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

RÜGYFAKADÁS

Ha a tél igaz lenne

*Ha a tél igaz lenne,
Téli holmikat venne.*

*Hova ültök?
Ott a sült tök.*

*Ha a tél igaz lenne,
Hazamenne.*

*Indulj, fagyos, havas tél!
Fújjon el a szél!*

Tóth Bagi Szabolcs, Oláh Viktória, Tölcsér Huanita, Kovács Pécskai Emese, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Olvasd el te is!

Az Alkonyat című művet Stephenie Meyer amerikai író nő írta. A könyv nagy sikert ért el, talán ezért már filmet is készítettek belőle.

A történet főszereplője a középiskolás Bella, aki átlagos lány, de egy kicsit kétbalkézes. A regény másik fontos szereplője Edward (Bella későbbi szerelme), róla hátborzongató dolgok derülnek ki. A bonyodalom akkor kezdődik, amikor Bella iskolát vált. Ott ismerkedik meg Edward Cullenel. A lány számára gyanús a fiú viselkedése. A titokzatos fiúról sok furcsaság derül ki. Bella és Edward egymásba szeretnek. A mű még csak ezek után válik izgalmassá és horrorisztikussá... Az író nő a regényben túlnyomórészt párbeszédet és elbeszélést használ. Mivel jelen vannak benne a vámpírok, ezért a mű hangulata félelmetes. Ezt ellensúlyozza a történetben futó szerelmi szál.

A könyvet mindenkinek ajánlom, aki szereti a borzongást. Mivel Bella csak néhány évvel idősebb a mi korosztályunknál, így jobban át tudjuk élni az ő érzéseit. Stephenie Meyer többi könyvét és az Alkonyat következő részét is érdemes elolvasni.

Prokecz Lília, 8. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Kuruc katonák

*Hazavédő kurucok,
ne hagyjátok magatokat,
a labanc sereg nem erős,
aki hisz, az győz!*

*Letiporjátok a sereget,
a győzelem a tiétek,
amit ma megszereztek,
nem feledjük dicsőségtek.*

Süli Szabolcs, 7. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Mátyás király apródja voltam

Egy hónap is kevés lenne, annyi mindent tudnék mesélni Mátyásról, az igazságosról, a kastélyban töltött élményeim alapján. Ha nem is mindent, de egypár érdekességet el is mondok. Emlékszem, mikor a Kolozsvári tőről mesélt. Az álruhába öltözött királynak fát kellett hordania, még rá is vertek, de a végén leleplezték mert három fába véste bele a nevét. A bírót nagy szegényen érte, rög-tön le is váltották. Egy szép napon Mátyás hívatott.

– Felséges királyom, hívatott?
– Igen – felelte.
– Mit óhajt felséged? – kérdeztem.
– Beszélni szeretnék veled, elmesélni a feleségem történetét – felelte.
– Szívesen meghallgatom – feleltem.
Jött két szegény koldus, köztük kellett igazságot tenni.
– És sikerült? – kérdeztem kíváncsian.
– Hát, megtréfálta őket egy mesével a makkról és a halakról.
– De királyom, csak magának szabad igazságot tenni!
– Ez így igaz, amint meghallottam történetünket nagyon dühös lettem, így el is zavartam őket, de aztán már megbántam.
– Mondja, felség, és mi lett a történet vége? – kíváncsiskodtam.
– Az lett, apródom, hogy a királyné magával vitt egy régi házba, azóta ő is tehet igazságot, ha én nem vagyok otthon.

Mátyás király az igazságot szereti, én pedig a történeteit. A becsületes nevem Varga Endre, Mátyás király apródja voltam.

Varga Endre, 4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Kedves Pajtások!

A felvételi és pályaválasztás előtt álló nyolcadikos, Földi Tamás Iskolás éveink című versében egy kis nosztalgiával tekint vissza az általános iskolában eltöltött évekre. De a méléző múltidézés meg-megszakító refrén határozott hangú felszólítása a valóságba zök-kent, és kitartásra buzdít. A hangulatváltás feszültséggel, maga a refrén pedig ritmusával gazdagítja a verset. Ezért érdemes elolvasni, s azért is, hogy könnyebben megéljék az iskolai hétköznapiakat (**Iskolai versike, Egy napom története**), könnyebben vegyék az akadályokat (**Amikor megszólal a csengő, Az osztályban huszonhárman vagyunk**), és jobban értékeljék a diákélettel járó szép élményeket (**Naplóm, Padtársam, Barátnőm**).

Ez utóbbiak közé tartoznak az olvasmányélmények is, ezt Prokecz Lília, Süli Szabolcs, Nagy Nikolett, Varga Endre, Bojcsity Dániel bizonyítja a mai Rügyfakadásban.

A legutóbbi küldeményeket a következőknek köszönöm:

Ada: Gajdos Rita (2 írás) és 13 rajz: Balázs Patrik, Dér Lilla, Erdélyi Márkusz, Juhász Orsolya, Könyves Regina, Lévai Erik, L. Dani, Móricz Tímea, Narancsik Helén, Orcsik Henrietta, Sévity Iván, Vakó Gréta és Vastag Zsolt alkotásai;

Szabadka, Jovan Mikić iskola: Fazekas Klaudia (3 írás), Horváth Andor, Valihora Thea, Visnyei Anikó (2 írás);

Szilágyi: Asztalos Petra, Kuntity Szebasztján, Kurta Vendel, Szanka Blanka és Tompa Melitta;

Topolya, Csáki Lajos iskola: Drobina Norbert és Prokecz Lília. Üdvözlettel:

Tomán Mária

A három kisegér

(Mesealkotás)

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy egércsalád. Mezei egerek voltak, búzatábla mellett laktak.

Az egércsülők egész nap a kipergett búzaszemeket gyűjtötték. Incike és Fincike mindig szorgalmasan segített a ház körül, de Marci nem szeretett dolgozni. Csak álmodozott és világot akart látni. Végül megnőttek a kisegerek, és külön lyukba költöztek. Incike meg Fincike mindig gyűjtögettek a magvakat, a sajtadarabokat. Marci pedig otthon gubbasztott. Jött a tél. Marcinak korgott a gyomra. Elment Incikéhez eddelért, de nem kapott. Elsétált Fincikéhez, de ő sem adott neki. Azon a télen Marci pórul járt, de megtanulta, hogy soha többé nem álmodozik meg lustálkodik.

Azóta boldogan élnek, ha meg nem haltak. Remélem, hogy a macskák nem kóboroltak arra, hogy megegyék a három egeret.

Bojcsity Dániel, 4. osztály, Kizúr István iskola, Szabadka

Imamović Inesz szabadkai tanuló rajza

Néhány olyan alkotásról, melyeket nem szabad kihagyni a moziban (de megvehetjük a DVD-változatot is) – A gyártók – reméljük – vigyáznak majd arra, hogy a nézők a film varázsába vetett hitének megőrzése és megtartása érdekében ne csökkenjen a színvonal – Az elmúlt évben az animációs filmek fogadtatására a cégeknek nem volt panaszuk, a fantasy-mesék is több helyütt kasszát robbantottak...

MENŐ FEJEK

2010 slágerfilmjeiről

Szenzáció! Shrek visszatér! Igaz, a zöld ogre negyedik bevetésének meséjét egyelőre nagy homály fedi, annyi biztos, hogy a szinkronhangokon kívül a teljes eredeti alkotógárda kicserélődött az idők során, viszont egy vendégszinkronszerepben feltűnik az egykori Beatles-sztár, Sir Paul McCartney is. Mike Mitchell a rendező. Eredeti hangok: Mike Myers, Cameron Diaz, Eddie Murphy és mások. Szóval: Shrek a vége, fuss el véle. Annyit már tudunk, hogy a Shrek-saga a negyedik epizóddal befejeződik, kár, ugye. Még egy sorozatot folytatnak, a Toy Story 3-at Lee Unkrich rendezi. Eredeti hangok: Tom Hanks, Tim Allen, Timothy Dalton stb. Az első és a második rész 3D-s újrabemutatója után trilógiává kerekedik Woody és Buzz sztorija. Az új epizódban a játékok elkerülnek otthonról, mivel gazdájukból egyetemista lesz, és egy új környezetben kell helytállniuk. Hírlík, hogy a Nemo nyomában rendezője ezúttal is kiválólt alkot. Nagy durranás A hercegnő és a béka című mese Ron Clements és John Musker rendezésében. Szereplők (eredeti hangok): John Goodman, Terrence Howard, Oprah Winfrey stb. A Disney visszatér a hagyományos 2D-s rajzfilmek világához, hogy

elmeséljen nekünk egy tündérmesét a jazzkorszak New Orleansából, ahol egy Tiana nevű hercegnő megcsókol egy békát, ami leírhatatlan kalandok sorához vezet. A Tron Legacy esetében az alkotók fantasztikus látványvilágot álmodtak. A nyolcvanas években még kimondottan ambíciózusnak számított egy olyan alkotás, amely a kibertérben játszódik. A remake biztos nem lesz ilyen forradalmi, de a jó szórakozás – reméljük – garantált. Joseph Kosinski a rendező. Szereplők: Olivia Wilde, Michael Sheen, Jeff Bridges és mások.

Azt nem tudhatjuk, hogy tart-e még a Harry Potter-varázs. Az alkotók abban reménykednek, hogy az újabb epizód, címe: Harry Potter és a halál ereklyéje, vagyis David Yates rendező újabb munkája a varázslótanoncról és társairól nem okoz majd csalódást. A szereplőgárda: Daniel Radcliffe, Emma Watson, Ralph Fiennes és mások. Az utolsó könyvből két film lett, az elsőben pedig Voldemort hatalma egyre csak nő, és befolyása alá tartozik nemcsak a Mágiaügyi Minisztérium, hanem Roxfort is. Harryéknak be kell fejezniük Dumbledore tervét, hogy esélyük legyen a túlélésre. Hogy ezzel a két mesével véget ér-e a sorozat, még nem tudni. Érdekes

ségeként említjük meg, hogy Greg Mottola Megaminddel valami mást, valami újabbat próbál összehozni a színészeivel: Semon Pegg-gel, Nick Frosttal és Jason Batemannel. Frost és Pegg a saját szövegyükéből filmesítették meg ezt a sztorit, amely két örült angol képregény-geekről szól, akik keresztülutaznak az Egyesült Államokon, csak hogy találkozzanak néhány idegennel az 51-es körzetből.

A kalandfilmek rajongóinak a kedvében jár Ridley Scott. Ugyanis a rendező újra vásonra viszi Robin Hodd csatáját az elnyomók ellen. A rendező és a sztárszereplők (Russell Crowe) személye miatt nem intézhetjük el ezt a hírt egy kézlegyintéssel. Feltűnik a sherwoodi erdőben még Matthew Macfadyen és Cate Blanchett. Mike Newell rendezi a Prince of Persien című mesét – 150 millió dollárért. Ez is egy videojáték-adaptáció arról az uralkodóról, aki szembeszáll a homokviharral (Jake Gyllenhaal, Alfred Moline, Gemma Arterton). Még néhány cím: Titánok harca (fantasy-remake a görög mitológiából), Centurion (a Római Birodalom végnapjairól szól a mese), Gulliver's Travels (Jonathan Swift regényének sokadik feldolgozása) stb.

B. Z.

Kecs, macs

- Sorolj fel néhány állatot! – szólítja fel a tanító néni Gabikát.
- Kutyuska, tehénke, lovacska.
- Jó-jó, de nem kell mindig hozzámondani, hogy ka meg ke, mondd szépen kicsinyítő képző nélkül az állatokat.
- Kecs, macs, csír.

Gombostű

- Miért sírsz, kisfiam? – kérdi egy öregúr a játszótéren bömbölő kisfiút.
- Lenyeltem egy gombostűt – zokogja a gyerek.
- Nahát, azért igazán nem érdemes sírni – nyugtatja a bácsi. – Tessék, itt van egy másik.

Anyanyelv

- Gyerekek, ki tudná megmondani, miért nevezzük anyanyelvünknek a magyart?
- Én tudom! – áll fel Zsoltika. – Mert apa soha nem jut szóhoz.

Egyes

- Pistike egy nagy egyessel megy haza az iskolából. Az anyja kérdőre vonja:
- Hogy lehet, hogy ilyen rossz jegyet kaptál?
- Egy sajnálatos hiányzás miatt.
- De hát nem is hiányoztál a suliból!
- Én nem, de a padtársam igen.

Tesiórán

- Az iskolában tesiórán a gyerekek háton fekvé bicikliznek, ám Pistike nem csinálja, a tanár ezt meglátja, és odamegy hozzá:
- Pistike, te miért nem csinálod a feladatot?
- Mire a válasz:
- Tanár úr kérem, lejtőn vagyok és gurulok.

Miféle iskola?

- Mi volt ma az iskolában, Tomika?
- Kémiaórán a puskaapor összetételét tanulunk.
- És holnap hánykor kezdődik az iskola?
- Miféle iskola?

Játszótárs

- Kisfiam, miért nem mész játszani a Pistikével?
- Jaj, anya, te szeretnél játszani egy olyan gyerekkel, aki trágár, bunkó, hazudós, lopós és mocskos?
- Nem.
- Pistike sem.

Esik

- Két rendőr áll az útkereszteződésben.
- Nézd, a kutya nyitott esernyővel rohan gál!
- Na és aztán? Hiszen esik.

Vasárnap

- Az apa reggel hétkor felébred, magára kapja a ruháit, fogja az aktatáskát, és csak az ajtóból szól vissza:
- Már így is késésben vagyok, nincs időm reggelizni!
- A feleség és a két gyerek az ablakból integet neki. Amikor eltűnik az autójával, a kicsi megkérdezi:
- Nem kellett volna szólni neki, hogy vasárnap van?

Cin, cin

- Két egérke megy a sín mellett. Megszólal az egyik:
- Cin, cin.
- Mire a másik:
- Hülye, a sín vasból van!

Horgászok

- A horgászbarátok először egy teáskannát, majd egy fazekat, aztán egy cipőt horgásznak ki a kedvenc tavukból. Az egyik így szól:
- Te, húzzunk innen, azt hiszem, itt lakik valaki.

Kutyakaki

- A rendőr bemegy az őrszobára egy óriási kutyakakival a kezében: – Ide nézzetek, majdnem beleléptem.

- Hogy van az új betegünk?
- Sokkal jobban. Már beszélt is.
- Mit mondott?
- Hogy sokkal rosszabbul van.

- Papa, azt mondták az iskolában, hogy mi egy maffiózó család vagyunk.
- Majd én holnap bemegyek és elintézem.
- Jó, de csinálj úgy, hogy úgy nézzen ki, mintha baleset lenne.

Szandi

A tanárnő kérdezi a diákokat
 – Csabi. Te mért szereted Szandit?
 – Mert olyan szép!
 – Pistike. Te mért szereted Szandit?
 – Mert annyira jól énekel!
 – És te, Móricka, miért szereted Szandit?
 – Mert nyáron nem izzad benne a lábam!

Becéz

Móricka hatalmas c betűket rajzol a kishúgára, mikor bejön az anyukája.
 – Hát te mit csinálsz Móricka a kishugodald?
 – Én semmit, csak becézem!

Ég a budi

Móricka kikéredzkedik énekórán vécére. Látja, hogy ég a vécé, fut vissza az órára, és mondja a tanárnak:
 – Tanár úr kérem, ég a vécé!
 – Móricka, énekórán csak énekelve szabad beszélni!
 – Subidubi lálálá, ég a budi!

Suliban

A tanár bácsi Sanyit az első padba ülteti, mert úgy veszi észre, hogy romlik a fiú látása.
 Mikor megtörténik a helycsere, megkérdezi tőle:
 – Jól látsz Sanyi?
 – Igen tanító néni!

Baromfiatás

Móricka forró vizet akar adni a baromfinak itatásnál.
 – Miért forró vizet viszel neki? – kérdi tőle az édesanyja riadtan.
 – Hogy főtt tojást tojjanak!

Hold

Jean, élnek emberek a Holdon?
 – Nem uram.
 – Akkor miért világítják ki minden este?

Mellékutca

– Jean, mi volt ez a nagy csörömpölés?
 – Egy autó befordult a mellékutcaiba, Uram.
 – És miért csörömpölt?
 – Mert nem volt mellékutca, Uram.

Kapufa

Zoli hazamegy az iskolából, és boldogan újságolja az apjának:
 – Apa, képzeld bevettek a focicsapatba!! Mire az apja:
 – Gratulálok kisfiam! És mi vagy? Csatár? Védő? Esetleg kapus?
 – Ááá... ott még nem tartunk. Még csak a kapufa vagyok.

Hogy állsz az iskolában?

– Hogy állsz az iskolában, Joci? – érdeklődik a nagymama.
 – Többnyire sarokban! – feleli a fiú egykedvűen.

Földrajzórán

Rolit feleltetik földrajzórán.
 – Roli, mi az a sziget?
 – Az egy olyan földdarab, amelyet minden oldaláról víz vesz körül, kivéve egyet...
 – És melyik az az oldala? – kérdezi meglepődve a tanár.
 – A teteje!!

Birkapásztor

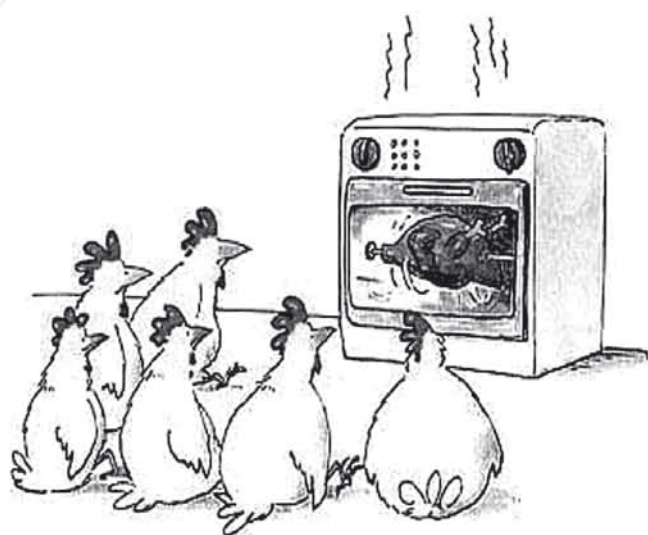
Hogy hívják a külföldi birkapásztort?
 – Német juhász.

Órán

A kémiatanár megunja, hogy a gyerekek állandóan közbeszólnak, miközben ő magyaráz, ezért azt mondja a gyerekeknek, hogy ha valami fontosat akarnak mondani, akkor számoljanak el 50-ig, ha valami nagyon fontosat akarnak mondani, akkor pedig számoljanak el 100-ig el, mielőtt megszólalnának. A tanár úr beszél, közben látja, hogy Dávidnak végig mozog a szája, ezért megkérdi tőle:
 – Mit motyogsz, Dávid?
 – Kilencvennyolc, kilencvenkilenc, száz.
 – A tanárúrnak kigyulladt a köpenye!

Nyelvtanórán

A tanár felszólítja Ádámot:
 – Ádám, ragozd el a megy igét!
 – Én megyek... te mész ... ő megy...
 – Egy kicsit gyorsabban!
 – Én futok, te futsz, ő fut.

Valóságshow

Rácz Zsuzsa

Nesze Neked Terézanyu!

(Részlet)

PETŐFI RÁDIÓ, BUDAPEST

EGY VIDÉKI KISLÁNY elsőévesként utálta a főiskolát, és ott akarta hagyni. Ez voltam én, a kilencvenes évek elején.

Ám egy ilyen lépés a mi családukban beláthatatlan következményekkel járt volna. Legalább a gyerekek legyen diplomája! – nálunk is ez volt a jelszó. Mégis törtem a fejem veszettül, hogy léphetnék le a főiskoláról.

És akkor, a vizsgaidőszak kellős közepén, egyszer csak bementek a Petőfi rádióban: a Rádió Ifjúsági Munkastúdiója riportereket keres. Mi ez, ha nem az univerzum üzenete?!

Ekkora ziccert, tudtam, hogy nem hagyhatok ki.

Éppen zuhanyoztam, emlékszem. Úgy ugrottam ki a kádból, nagy, medvetalpra emlékeztető tócsákat hagyva magam mögött mindenfelé a lakásban. Rohangáltam pucéran papírt és tollat keresve, hogy felírom hamarjában, hova kell jelentkezni.

RIPORTER LESZEK, DÖNTÖTTEM EL HIRTELENJÉBEN.

Jelentkezési határidő a hónap vége volt, két rövid írást és önéletrajzot kellett beküldeni a Rádióba.

A borítékot postára adtam. Aztán csak vártam, az esélytelenek nyugalmával. Tizenévesen, Miskolcra az országos rádió elérhetetlennek látszott. Ennyi erővel hollywoodi főszerepre is ácsingózhattam volna. Fogalmam sem volt, mi fán terem az újságírás.

Nekem a rádió mágikus tárgy volt. A könyveken túl a kis zseb. A szokol és a nagy magnós Panasonic voltak legjobb barátaim gyerekkorom óta. Szombat reggel rádiójátékot hallgatni, míg a többiek alszanak, vasárnap este pedig, fürdés és hajmosás közben a kádban, rádiószínházi közvetítést hallgatni – a legpompásabb multság. Ugyan nem értettem a rádió mondanivalójának nagyját,

de ez a legkevésbé sem zavart. Hétköznapiakon, sulis után a kihalt lakásba hazaérve az első, amit bekapcsoltam, a rádió volt: hálás voltam neki, amiért szóval tart.

Nem gondoltam soha úgy a rádióból beszélő hangokra, mint hús-vér emberekre.

A rádió a magányosok leghűségebb társa. A gyerekeké is. És nagyon sokat lehet tanulni belőle az életről. Legalábbis így mondta a nagymamám.

Vártam, de senki nem hívott a Rádióból. Nem vettek fel riportereknek.

HELYÉNVALÓNAK TALÁLTAM A KUDARCOT. NEM TARTOTTAM MAGAM TÚL SOKRA.

Mégis szerettem volna valakitől személyesen hallani az ítéletet. Összeszedtem hát minden bátorságomat, és felhívtam a Petőfi rádió oktatási osztályát. Hosszas kapcsolat után végre elértem az illetékest.

Közben hirtelen leesett: benne leszek a rádióban. Vajon előben kapcsolnak rögtön? A szívem kihagyott.

Világosan, egyszerűen kell fogalmazni, mint a hírekben.

Kedves Olvasó Tanulók!

Egy 2002-ben napvilágot látott könyv, az *Állítsátok meg Terézanyut!* című regény folytatásából olvashattok részletet rovatunkban. Az *Állítsátok meg Terézanyut!* az utóbbi évtized magyar sikerkönyve: 140 ezer példány fogyott el belőle, az olvasók beszavazták a Nagy Könyv vetélkedő élmezőnyébe, 2004-ben Bergendy Péter rendezésében készült el filmváltozata.

Regényében **Rácz Zsuzsa** (1971) a magyar single nőt jelenítette meg: az olvasók nagy része Kéki Katában, a regény főhősében, a magyar Birget Jones-t ismerte fel.

„Maga nem egy Esterházy Péter!” – mondta a szerzőnek egy, a lektúriródlomat nem kedvelő kritikus. A regény folytatását Rácz Zsuzsa ezzel a mondattal indítja, s tulajdonképpen ironizál saját vállalkozása és a kritikus arroganciája felett.

Nem az a baj, hogy lektúriródlommal van dolgunk. Miért ne olvashatnánk szórakoztató szépirodlomat?! Remek szerzők művelték, a kategórián belül remekműveket hoztak létre. Hát ez az. A „remek”-en van a hangsúly. Ami engem illet, Rácz Zsuzsa esetében ezt a „remek”-et hiányolom. De miért ne olvashanánk! Sőt, miért ne szórakoztathatna bennünket!

A történet második része egyébként hatalmas polémia volt maga után. Pontosabban: botrányt robbantott ki. Egy kiadó – rendkívül provokatív című (*Nyajjátok ki Terézanyut!*) – vitairatban szerződésszegéssel vádolta meg a szerzőt. Persze gyanús egy kicsit az ügy. Mert egy ilyen botrány a bestsellernek csak jót tehet.

Ismerkedjete meg a történettel!

Bence Erika

* Igen? – harsant föl egy telt női hang a vonal túlvégén, mint egy hajókürt a novembri ködben.

Megrémültem.

* Jelentkeztem – nyögtem ki. Több nem jutott eszembe. Lebénultam a rémülettől.

* Na ne mondja, minek?

* Riporternek.

* Kedvesem, mondja már meg, mit akar? Egy mondatban.

* Jelentkeztem a Rádióba riporternek, beküldtem a kért írásokat, de nem kaptam semmilyen értesítést – vágtam ki végre.

* Á, értem. Hát reméljük, az írás jobban megy, mint a beszéd – szólalt meg végre. Nézze, kedveském, tizenöt embert választottunk ki. Több ezerből. Ha nem küldtünk értesítést, akkor magát nem vettük fel.

* Az nem lehet – nyögtem. – Utánanézne mégis a pályázatomnak? Kérem szépen. Hátha csak elkeveredett.

Én igen makacs fajta vagyok, Én integetek a távolodó hajónak, míg a karom le nem szakad.

* Na jó, várjon – könyörült meg rajtam a nő.

Annyira akartam, hogy vegyenek fel a Rádióba, hogy felajánlottam száz darab felülést a Jóistennek.

Mivel imádkozni nem tanultam soha, gondoltam, a Jóisten nagylelkű, és elfogadja ezt is fohász gyanánt.

* VAN ITT EGY NYERTES PÁLYAMŰ, AMIRE NEM ÍRTAK NEVET, SE CÍMET – szólalt meg végre a nő. – Micsoda emberek vannak! Nem is tudtuk értesíteni. Maga miről írt? – kérdezte.

* Egy csorba bögréről.

Papírzörej. Lapozgatás.

* Ez lesz az. Nahát. Gratulálok! Hogy hívják magát?

* Kéki Kata – válaszoltam.

* Jól van, Katikám. Továbbjutottál.

Egyszerűen elfelejtettem ráírni a nevemet meg a címetet a borítékra. És nem írtam alá az írásaimat. A nő folytatta:

* Gyere be gyorsan hozzánk, hogy elintézzük az adminisztrációt.

* Vidéki vagyok – feleltem.

* Idetalálsz egyáltalán? – sóhajtott fel.

* Persze, vágtam rá önérzetesen.

* Küldünk hivatalos értesítést is a felvételedről. Mondd a címedet, aztán várunk.

A Rádióban derült ki később számomra, mindenki tegeződik. Amikor letegezett ez a nő, onnantól tekinthettem magamat rádiósnak.

Repestem a boldogságtól. Megcsináltam! S mind a száz felülést is, amivel adósa lettem a Jóistennek.

VÁRTAM AZ ÉRTESÍTÉS. NEM MONDTAM EL SENKINEK A CSALÁDBÓL, HOGY FELVETEK.

Mint ahogyan azt sem tudták, hogy jelentkeztem egyáltalán.

Mindennap szívdobogva nyitottam ki a postaládát. Hátha ma már meghozta a postás a levelet a Rádióból.

De minden áldott alkalommal üres volt a bádogdoboz. Míg egy napont, hazatérve, baljós csend fogadott, amikor beléptem házunk ajtaján. Apám görnyedt hátú, keszeg alakja sejlett fel alagútszerű előszobánk túlsó végében.

Rögtön tudtam, hogy baj van.

Akkoriban, ha családi házunk hosszú és sötét előszobájában szembejött apám, egyszerűen bement a szobájába, csak hogy elkerülje a velem való találkozást. Nyugdíjas volt, mindig otthon ült. Mégsem találkozunk.

De most közeledett felém. A kezében fehér borítékot tartott. Anyám a háttérben állt. Sápadsága világított a félhomályban, és tördelte a kezét.

Apám nyújtotta felém a borítékot. Nyitva volt. Szélei tépetten, megalázottan lifegtek.

* Mi ez? – kérdezte.

Apámnak kedves hangja volt. Ha másokkal beszélt, telefonon, például. Akkor nélkülözte azt a vérfagyasztó árnyalatot, amit csak nekem tartogatott.

* Mi ez? – ismételte meg a kérdést.

Tudtam. A Rádióból az értesítés. De nem mertem megszólalni. Lebuktam.

* Gyere a szobámba. Beszélni akarok veled – mondta. – Tíz perc.

APÁM UTÁN KULLOGTAM.

* Te kint maradsz – szólott anyámnak. Anyám tekintetében kapaszkodtam, meg a kilincsbe.

* Zárd be – mutatott apám az ajtóra.

Körülményesen letelepedett a nagy, bézs színű, tévézős foteljébe. Két karját a két széles karfán nyugtatta, lábait enyhe terpeszbe vetette szét, két, papucsos lábfeje stabilan feküdt a földön.

Kifejezéstelen arcán kiütközött az összes borosta. Egy vékony, erőtlen, ősz tincs rakoncátlanul csúszkált fénylő, kopasz homlokán. Sötétkék, kibolyhosodott, vastag melegítőnadrágban volt.

Frissen mosott, fehér galléros Lacostepólója fölött V nyakú, sötétkék pulóvert viselt. Tőlem kapta karácsonyra. Száját összeszorította, pengeéles, vékony kés. Nem nézett rám. A hátam mögött, a tévében híreket mondtak éppen.

Nem tudtam, hova üljek. Jobb híján magamhoz húztam a bézs színű kis puffot. Olyan volt rajta ülni, mintha guggolnék.

Egy pillanatra megfordult a fejemben, hogy apám most fog gratulálni: hiszen biztosan felvettek a Rádióba. Meg le is tettem az összes vizgát azon a rohadt főiskolán.

* Nem minősítem azt, amit műveltél – kezdte. Valahova a hátam mögé, a televízióhoz beszélt. – De most betelt a pohár. Senkiházi, mihaszna alak. Hogy az lesz belőled, mindig tudtam. Pestre mennél urizálni? Csak tessék. Közönséges firkásznak állsz? Mehetsz felőlem, haova akarsz. Én többé nem támogatlak.

Apám hangjában nyoma sem volt az indulatnak. Bár lett volna benne, akkor talán képes vagyok megszólalni. De szavai szárazon, részvétlenül koppantak, ahogyan a dió potyog ősszel a háztetőre.

* Most mehetsz – fejezte be.

Ez nem is volt tíz perc – csak ennyi jutott eszembe, más semmi.

Nem emlékszem, hogy tudtam felállni a bézs színű kis puffról.

Anyám a konyhában volt. Átölelt. Suttogásában visszhangot vert az én félelmem is.

* Miért nem mondtad, hogy fontos levelet vársz? – kérdezte. Eldugtam volna.

* Te találtad meg – bontakoztam ki öleléséből. Miért hagyta, hogy apa felbontsa?

* Jaj, Katikám – csattant föl hirtelen anyám –, tudod, hogy milyen az apád! Mit tehettem volna?!

Február 14-e volt, Valentin-nap. Akkoriban még nem kerítették olyan nagy feneket neki, mint manapság szokás. Se csoki, se virág, se bú, se bá.

Azon a héten volt a tizenkilencedik születésnapom is.

LCD és plazma: a „lapostévé” térhódítása

Egyre olcsóbbak a lapos képernyős televíziók: már 50 000 dinárért hazavihető a 107 centis képátlójú plazmatévét, a full-HD-s LCD tévék ára pedig 45 000-nél indul. A legmodernebb technológiák azonban csak a prémium kategóriában érhetőek el. Lapostévét-körképünkben az is kiderül, hogyan teheti a brazil szappanoperákhoz hasonlatossá a csúcsmínőségű Blu-ray-filmeket a sokszáz hertzes képfrissítés. Gazdasági válság ide vagy oda, a legtöbb hazai háztartásban mindenki örülne egy új tévének (jó néhány családnak éppen ezt hozott nemrég a Jézuska): hagyományos, katódsugárcsőes típusokból gyakorlatilag már leginkább csak a legalsóbb szegmensbe szánt noname modelleket találni a nagyobb boltokban. Ilyen készüléket így már csak annak érdemes vásárolnia, akinek a tévzés nem rendszeres programja, és van helye hova rakni a képcsőve miatt több helyet foglaló típust.

LCD vagy plazma?

A lapos képernyős tévékből két fő típus kapható jelenleg, a plazma-tévét és az LCD képernyőt. Az előbbi esetében nemességázzal feltöltött, elektromos impulzus hatására világító kamrákból áll össze a kép, míg az utóbbiban háttérvilágítást alkalmaznak, s az abból érkező fényt az átlátszó felületekre helyezett folyadékkristályokkal szabályozzák, a különböző színeket pedig szűrők segítségével állítják elő.

Bár a plazma- és az LCD technológiák működési elve teljesen eltérő, egy átlagos néző számára a leginkább feltűnő az lesz ezek esetében, hogy a sötét képrészletek a plazmán sokkal szebbek, mivel ennél a technológiánál nem alkalmaznak háttérvilágítást. Ugyanez az LCD esetében némi derengést, szürkéséget akkor is okoz, ha a folyadékkristályok éppen a fény útját elzáró állásban vannak. Emellett a plazmatévét esetében a képpontok reakcióideje is rövidebb, ami a gyors mozgások esetén jön jól, továbbá a látószög is jobb: képüket oldalról is jól látni, bár manapság már az LCD-k esetében sem olyan vesztes a helyzet ezen a téren, mint pár évvel ezelőtt.

Mi az a LED-tévét?

Az LCD-n a sötét színek szürkülésének problémáját egyes újabb, drágább modellek esetében már valamennyire csökkenteni tudták a gyártók: ezekben már nem fénycső, hanem a képernyő mögé helyezett ledek (világító diódapontok) sorozata szolgáltatja a háttérvilágítást: azaz a led tévét tulajdonképpen ugyanúgy LCD, csupán fejlettebb megoldást alkalmaznak háttérvilágításnak. Az általunk megkeresett szakértő szerint azonban a ledes megvilágításból is kétféle típus létezik: az olcsóbb (80 000 dinár körüli áron) modellekbe többnyire olyan megoldást (edge-lite, azaz megvilágítás a szélekről) építenek be, amely ugyan szebb képet produkál a fénycsőes típusoknál, de a sarkokban itt is beszűrődik némi háttérfény a sötét képrészletekbe. Az oldalról való világítás miatt a képernyő közepére már kevesebb fény jut el – cserébe viszont az ilyen kivitelű tévék extra vékony kialakításúak.

Ennél szebb feketéket csupán a képernyő mögé épített világítódioda-mátrixot használó megoldás nyújt, mivel ekkor a ledek egyenként kapcsolhatók, ha a kép adott részletén épp nincs szükség fényükre. Ezt a technológiát azonban egyelőre csak a legdrágább, 120–150 000 dináros modellekbe szerelik be. Mindkét ledes megoldásnak megvan viszont az a közös előnye, hogy jóval kevesebbet fogyasztanak a fénycsőeknél, így az ilyen tévéket használók villanyszámláján is kisebb összeg lesz.

HD-ready vagy full-HD?

Azon túlmenően, hogy a készülék plazma vagy LCD technológiájú, fontos paraméter, hogy csak HD-ready vagy full-HD felbontást támogat-e: az előbbi jellemzően 1280×720 pixeles (plazmánál sokszor

1024×768 pixeles), az utóbbi 1920×1080 pixeles felbontást takar. A full-HD értelemszerűen részletesebb képet jelent, hiszen több mint kétszer annyi pixelt használ a kép megjelenítésére.

Ugyanakkor ez nem feltétlenül jelenti azt, hogy a full-HD-s kép kétszer olyan jó lenne. Két 32 colos LCD-tévén nézve egyszerre ugyanazt a Blu-ray filmet az említett felbontásokban átlagos, 3 méter körüli távolságból csupán minimális különbség látható, ha ezt számszerűsíteni akarnánk, nagyjából 20–25 százalékkal tűnik élesebbnek a kép full-HD-ben. Persze 40–42 colos képátlónál már a különbség is hangsúlyosabb, viszont ilyen nagy tévéket senki nem néz közvetlen közelről.

Tény viszont, hogy ha valaki monitorként is használni akarja tévét, annak csak full-HD-s típust szabad választania, mivel a HD-ready felbontás túl kicsi a kényelmes internetezéshez, 1920×1080 pixelen viszont akár két honlap is elfér egymás mellett, és még a Messengernek is lesz helye. A legtöbb tévét eleve van VGA-csatlakozó, bár az ilyen nagy felbontásnál már a kábel típusa is sokat számít: jól árnyékolt, drágább típusokkal érdemes próbálkozni. Az újabb laptopokat már HDMI-csatlakozóval is felszerelik, ezeket egyszerű összekötni a tévével. Alternatív megoldásként cca 10 €-s DVI-HDMI kábelt lehet még alkalmazni, feltéve, hogyha van ilyen csatlakozó a számítógépen. Még egy tipp: nem érdemes 32 colnál nagyobb tévét használni monitor helyett, mert a közelről bámulásban nagyon meg tud fájdulni az ember feje, elfárad a szeme.

A Blu-ray a minőségbeli csúcs

Nehéz ítéletet mondani a HD-ready vagy full HD vitában: lcd-ből valószínűleg már az utóbbit vásárolnánk, mivel szebben mutatnak rajta például a nyaralós fotók. Ugyanakkor kipróbáltunk egy 42 colos, de csak HD-ready felbontású LG plazmatévét is, amelynek képével teljesen elégedettek voltunk mind filmnézéskor, mind játékok nyújtásakor. Ha valaki sokat játszana a tévét konzolról vagy PC-ről, érdemes lehet olyan modellt választania, amelyet kifejezetten felszereltek ilyen móddal, ugyanis a kép folyamatoságát biztosító „natural motion” és hasonló nevű képjavító algoritmusok sokszor nem használhatók, ezeket aktiválva ugyanis azt tapasztalhatja a játékos, hogy az általa irányított karakter vagy jármű késve reagál.

Jelenleg a Blu-ray lemezen kiadott filmekkel lehet elérni a legjobb képminőséget házimozin, az ehhez szükséges lejátszó legolcsóbbját 20–25 000 dinárért lehet megvenni. A hagyományos DVD-t leváltó formátumon kiadott filmek legolcsóbbjait jelenleg 20 € körül mérik, tipikus áruk viszont 40–50 €, ám kínálatuk még közel sem akkora, mint a kis felbontású előd esetében.

HOROSZKÓP

KOS

Ez a hét a jó hangulat, a szerencsés események és a bosszantó, esetleg egy kicsit rossz hírek jegyében telik. Röviden így lehetne jellemezni ezt az időszakot. Sok és nehéz feladat vár rád, sőt nemegyszer úgy érzed majd, hogy többet vállaltál, mint amire képes vagy. Tehetséged és magabiztosságod segít abban, hogy felülemelkedj a bonyolult problémákon.

MÉRLEG

Most mindent szebbnek és jobbnak látsz, mint a közelmúltban. Teljes joggal úgy érzed, hogy tetszésed szerint irányíthatod a sorsod. Szükséged is van a nagy önbizalomra, mert szerelmi életed rendkívül bonyolult alakul. A kusza helyzetet ügyesen kezeled mindaddig, amíg el nem hagy a türelmed. Hajlamos leszel addig halogatni a fontos döntéseket, amíg kihagyod a legjobb lehetőségeket.

BIKA

Sok mindent elmondtak, még több mindent leírtak már a várható nagyszabású változásról. Ezzel persze alaposan meg is ijesztettek. Pedig komoly, megfontolt személyként csak akkor hiszel el bárkinek bármit, ha valóban elfogadható érveket sorakoztatnak fel. Ljedségről tehát aligha lehet szó. Egyébként is az égiek sokkal kegyesebbek most hozzád, mint gondolnád. Jó kedélyed és önbizalmad aligha hagy cserben.

SKORPIÓ

Mostanában minden látható ok nélkül nyugtalan leszel, türelmetlenné válsz. Az nem volna baj, hogy nem bízol senkiben, de legalább önmagadban nem ártana bíznod. Szinte rákényszerítenek most olyan dolgokra, ami kezdetben ellenkezést vált ki belőled. Újra és újra rá kell jönnöd, hogy mások is jóindulatúan egyengetik az utadat. Próbáld meg elkerülni a családi perpatvarokat.

IKREK

Jobbnál jobb ötletekkel halmoznak el, ezek közül egyiket-másikat sikerül is megvalósítanod. Ha a bőség zavarával küzdesz, nem tudsz dönteni, hogy mi a fontosabb. Ne tétovázz, mert teljesen nem mindegy, hogy kinek a tanácsát fogadod el. Ez fog segíteni abban, hogy változtathass jelenlegi, cseppet sem kedvező helyzeteden.

NYILAS

Ahogy az alaklom szüli a tolvajt, úgy a szorongás előkészítője a peches eseményeknek. Igazán nincs mitől félned még akkor sem, ha helyzeted kilátástalannak tűnik. Bátran kezdhetsz új dolgokba. Az a legfontosabb, hogy ne akarj többet, mint amennyire képes vagy, vagy mint amennyi lehetséges. A szerencse melletted van.

RÁK

Most az élet egyetlen területén sem érdekes kalandokba bocsátkozni. Enélkül is elég mozgalmas időszak vár rád. Titkaidat, fontos terveidet nem bízhatod akárkire. Barátaid vagy osztálytársaid könnyen visszaélhetnek jóhiszeműségeddel, vagy keresztülhúzzák számításaidat. A hét végén sok örömet találsz egy váratlan családi eseményben.

BAK

Úgy jársz-kelsz, mint akit üldöznek. Megpróbálsz visszafogni magad, de ez nem mindig sikerül. Feszült hangulatod rányomja bélyegét a viselkedésedre is. Régebben pontos, figyelmes voltál, mostanában viszont sokszor ideges vagy, attól tartasz, hogy elfelejtettél vagy kihagytál valamit. Nem tart sokáig, hamarosan sikerül megvalósítanod egy korábbi elképzelésedet.

OROSZLÁN

Sokkal derűsebb és kiegyensúlyozottabb vagy, mint amilyen a közelmúltban voltál. Érzed és tudod, hogy most már kezdedbe veheted a sorsod irányítását. Megérezéseid sohasem csalnak meg, most is bátran követheted a belső sugallataidat. Lassan megbékélsz azokkal is, akik a közelmúltban ellenséggént vagy ellenfélként kellemetlen helyzetbe hoztak.

VÍZÖNTŐ

Jó volna, ha úgy látnád a pillanatnyi helyzetet, ahogyan napokkal, hetekkel később nézed. Nem igazán tudsz mit kezdeni ellenfeleiddel, akik nem biztos, hogy ellenségek. A szövetségesek, a barátok nem értenek meg igazán. A halogató stratégia előnyödre szolgál.

HALAK

Szeretnéd ugye, hogy ebből a fordulóból te kerülj ki győztesnek? Annyira vágyódsz a sikerre, hogy áldozatokra is képes vagy. Igyekezzeted persze nem hiábavaló, bár sok minden még nagyon kiforratlan körülöttesz. Nem lehet tudni, hogyan alakulnak a dolgok. Csak te vagy bizonytalan, a helyzeted nagyon is biztosnak látszik.

SZÚZ

Legyél nagyon figyelmes, gondold át minden szót. Egy kicsit nehezebben megy a tanulás ezen a héten. Ha fontos felelésed van, ha teheted, halaszd el, vagy nagyon jól készülj fel. Tehát a legtöbb dolog úgy alakul az életedben, ahogyan irányítod a fejleményeket.

Túl sok a házi, túl sok a lecke." Általában persze időhiányra hivatkozol. Az esetek többségében azonban inkább kitartás-, szervezettség-, türelemhiányról van szó.

Egy nagy filozófus azt mondta egyszer, hogy nem maguk az események a fontosak, hanem az eseményekhez való hozzáállás. Elhiszem, hogy néha arra gondolsz: „Ez nem lehet igaz, ezt nem lehet megcsinálni, nem tudom megtanulni, nem káptalan a fejem.” Sokszor úgy érzi az ember, főleg ha történetesen diák, hogy túl sok feladatot zúdítottak szegény fejére, és hogy képtelen azokkal megbirkózni.

Ilyen helyzetekben kell elővenni az említett filozófusunk mondatát, és jól megfontolni. A házi mennyiségén nem tudok változtatni. Azon viszont igen, hogyan állok a problémahegy elé: nekivágok a megmászásának, vagy próba nélkül faképnél hagyom.

A jó mérnök először tollat és papírt vesz a kezébe, és megtervezi a házát. A jó menedzser is ezt teszi. És tulajdonképpen mindenki, aki sikeres akar lenni a munkájában. Írd le egy papírra, mit szeretnél elérni, fogalmazd meg vágyaidat.

Készíts tervet!

Ebből is látni, hogy ez egy jól bevált módszer. A tervkészítés. Gondold át alaposan, mik a teendőid, hogyan tudnád a legideálisabb rangsort felállítani és a legoptimistább módon megvalósítani őket. A kulcsszó: hatékony gazdálkodás az idővel.

Úgy van az, hogy sokkal könnyebben tanulunk meg olyan dolgot, ami érdekel bennünket, vagy amiben érdekeltünk vagyunk. Ezt biztos Te is tapasztaltad már. S ha ez igaz, akkor célszerűbb ezeket a témaköröket későbbre hagyni, először a nehezebbeknek, több odafigyelést igénylőknek nekivágni. Van, amikor sehogy sem fűlik a fogad valamire. Ilyen esetben vedd elő kíváncsiságod. Mindenben kell, hogy találj valami érdekeset.

Figyelem! Figyelem! Figyelem!

Némi önismeret birtokában el kell döntened, mennyi az az idő, amíg figyelni tudsz. A figyelem terjedelme egyéni, ezért nincsenek

Ha sok a lecke

rá általános szabályok. Addig ülj egy anyag fölött, amíg biztosan kordában tartható a figyelmed. Nagyon fontos, hogy bizonyos időközönként szüneteket iktass be. Egy kis mozgás, egy kis teázás vagy zenehallgatás remek áthidaló két nekifeszülés között.

Semmiképp sem tanácsos időben elhúzni a tanulásra szánt időt, mert abból semmi jó nem sült ki. Ha van rá kapacitásod, az a legjobb, ha a lehető legrövidebb idő alatt tanulsz, a lehető legintenzívebben. Azt ugye mondani sem kell, mi az ideális: tízkor ágyba, lehetőleg rendszeresen.

Szoktasd magad a rendszerességre!

A rendszeresség nemcsak a fekvéssel kapcsolatban, hanem általában is nagyon fontos. Ritmust ad számodra, amely elősegíti a kedvező tanulási szokások kialakulását. A tanulással foglalkozó szakírodalmak azt javasolják, hogy a tanulás harminc százalékát próbafelmondással, próbatesztel töltsd ki. Ez magyarul nem más, mint a megtanultak ellenőrzése.

Sokat segít a jegyzetelés is, amit az idők folyamán a tökélyre lehet fejleszteni. A fő mondanivalót keresve egyrészt átfutod az egész anyagot, másrészt sűrítési, kiemelési technikákra is szert tehetsz. Az átolvasás és jegyzetkészítés már fél siker. A tananyag már benned van. Csak a megemésztése van még hátra.

(Intera)

Léteznek olyan ételek, melyek segítik az alvást, és vannak olyanok is, amelyek zavarják. Itt az idő, hogy megtudjuk, melyek azok az ételek amelyeket nyugodt szívvel fogyaszthatsz elalvás előtt, és melyek azok, amiket inkább kerülj.

Triptofánban gazdag ételek

Bizonyára már mindenki hallott a meleg tej mágikus hatásairól, hogy könnyedén elalszol tőle. Tudod ez miért van? A tejtermékek triptofánt tartalmaznak, ami egy olyan anyag, amely segíti az alvást. Triptofánt tartalmazó ételek még a baromfiételek, a banán, a zab és a méz.

Egyél valamit elalvás előtt

Ha nem jön álom a szemedre, egy kis étel a gyomrodban segíthet az elalvásban. Ez nem azt jelenti, hogy ilyenkor falj fel egy fél marhát, hanem csak annyit egyél, hogy pont ne legyél éhes. Ha sokat eszel elalvás előtt kényelmetlenül fogod érezni magadat.

Szénhidrát

A szénhidrátokban gazdag ételek tejtermékekkel fogyasztva elősegítik a triptofán felszívódását a vérben, így mélyen szundítasz

Mit egyél, hogy jól aludj?

tőlük. Szóval a legtökéletesebb éjszakai csemege a müzli tejjel, joghurt keksszel, a kenyér és a sajt. Az édességek fogyasztása este nem jó döntés, hiszen a véredben felhalmozódik a cukor, és nehezebb lesz elalvást.

Hagyj fel a hamburger- és a sültkrumpli-evéssel!

Ha napközben sok zsíros ételt fogyasztasz, kevésbé lesz nyugodt az éjszakád.

Óvakodj a koffeintől!

Senki előtt sem titok, hogy a koffein ébren tart, még a kis mennyiségű koffein is alvászavarokat okozhat. Ne feledkezz meg arról, hogy a csoki, a kóla, a tea és a koffeinmentes kávé is tartalmaz valamennyi koffeint. A jobb alvás érdekében ne fogyaszd ezeket este.

Óvakodj a nehéz, fűszeres ételektől!

Lefeküdni teli hassal kényelmetlen érzés, ráadásul ilyenkor nem mozdogsz és lelassul az emésztés. A fűszeres kaja gyomorégést

okoz. Ne egyél nehéz ételeket lefekvés előtt 4 órával!

Kerüld a proteinben gazdag ételeket!

A protein fontos összetevője az étrendünknek, viszont mégsem jó ötlet sok proteint tartalmazó ételeket fogyasztani lefekvés előtt. A proteinben gazdag élelmiszereket nehezebb megemésztetni, ezért húsok helyett inkább igyál tejet, vagy egyél müzlit, kekszet.

Este nyolc után ne igyál folyadékot!

A testednek nagyon hasznos, ha sok folyadékot iszol, viszont korlátozd a folyadék mennyiségét alvás előtt, hiszen ha sokat iszol gyakrabban kell megszakítanod az alvást a mosdóba járkálás miatt.

Nikol a díjkiosztó után

A héten természetből ellenőrzőt írtunk, amelyre a szünetben lehetett készülni. Mindenki nagyon izgult, de csak addig, amíg kezünkbe nem vettük a felmérőt. Sokak szerint ez volt a negyedik osztály legkönnyebb ellenőrzője. Még a gyengébb tanulók is sok kérdésre helyesen válaszoltak. Miután mindenki beadta, a tancsi megmondta a pontos válaszokat. Nagyon várjuk az eredményt. – **Besnyi Botond, Varga Róbert, Győrfi Tihamér és Pap Iván**

A négy díjazott meseíró

A szabadkai ART MOZI az idén is meghirdette a Kedvenc filmhősöm, rajzfilmhősöm című rajzpályázatát. Osztályunkból Pivár-csik Nikol is a díjazottak között volt. Gazdag ajándécsomagot kapott. – **Tóth Johanna**

A zentai Archimedes Oktatóközpont és a Magyar Szó meghirdette a Chipkerózsika című meseíró versenyt, melyre számítógépes mesét lehet írni. A legjobb meséket díjazták, és a Magyar Szóban is megjelennek. A pályázat a mi érdeklődésünket is felkeltette. – **Vukov Johanna**

A legutóbbi tornaórán a kézenállást gyakoroltuk. Kevesen tudják önállóan, segítség nélkül megcsinálni. – **Imamović Inesz**

Osztályunk nemrég a szegedi Somogyi Könyvtár és a szabadkai Városi Könyvtár közösen meghirdetett Többsincs királyfi című meseíró pályázatán vett részt. A Benedek Elek meséiben előforduló meseszereplőkkel kellett mesét írni. Jurcsák Hajnalka és jómagam Réztoll-díjban részesültünk, míg Besnyi Botond és Darazsac Diána emléklapot kapott. A díjkiosztót Szabadkán is megszervezték december folyamán a könyvtárban. Oklevelet, könyvet és falinaptárt kaptunk ajándékba. Nagyon tetszett. – **Bencun Mia**

4. c osztály, Szabadka, J. J. Zmaj iskola

A magyar kultúra napja alkalmából a Palóc Társaság által meghirdetett irodalmi pályázaton a csantavéri Hunyadi János Általános Iskola tanulói ismét eredményesen szerepeltek. Tíz téma közül választhattak a kutatni vágyó fiatalok, többek között pusztuló emlékeinkről, visszaemlékezésekről, a magyarság jövőjéről is írhattak. Iskolánkban tizenegy tanuló munkáját küldtük Ipolybalogra, s örömmel értesültünk róla, hogy közülük négy tanuló meghívást kapott Budapestre, a Magyar Kultúra Alapítvány székházában tartandó ünnepélyes eredményhirdetésre. Január 24-én izgatottan indultunk útnak, mert az eredményekről akkor még

Irodalmi pályázat – gyönyörű eredmény

nem tudtunk semmit, a szervezők meglepetésnek szánták a helyezéseket. Z. Urbán Aladárnak, a Palóc Társaság elnökének köszöntőszavai után rövid előadásokat hallgathattunk, s felolvasásra kerültek a legjobb dolgozatok is. Öt országból (Szerbia, Magyarország, Ukrajna, Románia és Szlovákia) kilencvennyolc pályamunka érkezett, amelyeket Kolczonay Katalin egyetemi tanár, a bizottság elnöke értékelt. Ezután került sor a helyezések kihirdetésére is. Kitörő lelkesedéssel fogadták a gyerekek a hírt, mely

szerint Zabos Réka 1., István Dárió 1., Ander Patrícia 3. és Hubai Dóra 3. helyezést ért el. Az oklevelek és jutalomkönyvek mellé első helyezett tanulóink anyanyelvi táborozást is nyertek. Bajára utaznak.

Hazafelé boldogan beszélgettek az autóban, felszabadultak voltak, és örömmel újságolták a szüleiknek, hogy ismételten sikerült, a csantavéri gyerekek e megméretetésen is bizonyították felkészültségüket, tudásukat.

Kecsenovics-Szabó Dóra

Kockakép önismereti teszt

**Ezzel a háromelemes
önismereti teszttel
bepillantást nyerhetsz
tudatalattid mélyebb
rétegeibe, megismerheted
titkon dédelgetett álmaidat.**

Pár perc alatt sok mindent megtudhatsz önmagadról, vágyaidról. Mit kell tenned? A Kockakép teszt képfelidéz, projektív (kivetítésen alapuló) módszer. A dolgod nagyon egyszerű lesz, csak kövesd az alábbi négy lépést:

1. Hunyd le a szemed, és képzelj magad elé egy sivatagot – homok, ég, látóhatár!
2. Most képzelj egy kockát a sivatagban. Figyeld meg jó alaposan: mekkora, milyen színű, miből van?
3. Majd képzelj el, hogy feltűnik egy ló a sivatagban! Milyen ez a ló? Milyen színű? Mit csinál?
4. Végül képzelj el egy létrát is a sivatagban. Milyen ez a létra? Hogyan áll? Miből van?

Jegyezz meg jól minden részletet az egyes elemekkel kapcsolatban, akár le is írhatod! Ha mindennel megvagy, csak akkor olvasd el a megfejtést!

Jöjjön tehát az érdekes rész – vagyis az értelmezés!

Milyen a kockád?

A kocka Te vagy, illetve mindaz, ami titokban lenni akarsz, és amilyennek szeretnéd, hogy mások lássanak. A kockád a kielégítetlen érzelmi igényeidet is elárulja.

Ha a kockád nagy és masszív, akkor nagy önbizalommal rendelkezelsz, és fontos számodra, hogy a környezetedben élők erősnek, felelősségteljesnek lássanak, és bátran forduljanak hozzád tanácsért. Ha emellett a színe is sötét, pl.: fekete, az arra utal, hogy lényeges számodra a hatalom, és hogy ellenőrzésed, befolyásod alá vonsz a környezetedben élőket.

Ha a kockád kicsi, akkor kevés az önbizalmad, elképzelhető, hogy vérszesen alulértékeled önmagad. Valószínű egyedül és védtelennek érzed magad – különösen, ha üveg a kockád, ami átlátszó és törékeny. Titokban úgy gondolsz, hogy mások keresztülnéznek rajtad, semmibe vesznek.

Ha a kockád közepes méretű, az megfelelő önértékelésre és önbizalomra utal. Te is és a környezeted is olyannek látod, és fogad el, amilyen vagy. Ha a színe szürke vagy halvány, akkor kissé egyszerűnek, középszerűnek, megszokottnak érzed az életedet, a mindennapjaidat.

Ha azonban fényes, csillogó kockát láttál, az arra utal, hogy fontos számodra a siker, a hírnév, az, hogy mások csodáljanak és dicsérjenek.

A hideg kő vagy fémkocka arról tanúskodik, hogy túlzottan kontrollálsz érzéseidet, megkeményítetted a szívedet.

Jöjjön a ló!

A ló azt jelképezi, amit a párodban keresel, vagy amit az aktuális szerelmi kapcsolatodban hiányolsz.

A legtöbbször barna lovat képzelnek el, ami rendes, gyakorlatias, hétköznapi szimpátiára utal. Fehér ló esetén olyan személyre vágysz, aki szellemi társad, illetve a meglévő szerelmedben ezt értékeled leginkább. Ha azonban egy fekete lovat láttál, akkor valószínű, hogy szeretnéd kalandosabbá tenni a kapcsolatodat. Ha aranyárga, díszes lovat láttál, akkor olyan személyre vágysz, aki kényeztet, és a tenyerén hordoz.

Ha a ló közvetlenül a kockád mellett volt, úgy olyan egyénre van szükséged, akire mindig támaszkodhatsz, aki melletted van. Ha a lovacska vágtázik, akkor szereted, ha nem unalmas személyiség, hanem aktív, spontán alkat – csak vigyázz el ne kóboroljon!

Hogy állsz a létrával?

A létra a sulit, a feladataidat szimbolizálja.

Az öreg, korhadt, ütött-kopott, rozoga létra azt jelzi, hogy a jelenleg az iskolai napokat sivárnak, nyomasztónak érzed.

Ha a létrád fémből készült, vagy nagyon nehéz, és teljes súlyával rád nehezedik, akkor nagy rajtad a nyomás, a felelősség terhe, úgy érzed, mindenki tőled vár megoldást.

A jó állapotban lévő, erős létra arra vall, hogy elégedett vagy az iskolával, az ottani körülményeiddel, osztálytársaidal, biztonságban érzed magad.

A kétágú létra magától is megáll a lábán. Ha tehát kétágú létrát képzeltél el, akkor szívesen végzed feladataid egyedül és önállóan, szereted a függetlenséget. A két ágú létra a több lábon való állást is jelentheti.

BIZALMAS SOROK

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenhárom éves vagyok, és a gondom újabban a barátnőm, aki lépten-nyomon a hibáimmal foglalkozik, és amikor ezt teszi, nagyon rosszul érzem magam a saját bőrömben. Nem tudom, miért teszi ezt, de jó lenne, ha abbahagyná. Eddig még senkivel sem beszélgettem erről, még vele sem. Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek? Szakítsam meg vele a barátkozást?

P. P.”

Válasz:

Kedves P. P.!

Hogy miért viselkedik veled így a barátnőd, azt legjobban ő tudja. Én csak találgathatok, hisz én nem ismerlek benneteket közelebbről, nem beszélgettem veletek, és nem láttalak benneteket együtt, barátkozás közben. Lehet, hogy azért teszi, hogy meg szeretne „javítani”, amit sajnos nem lehet. De az is lehet, hogy ilyenkor ő érzi magát jobban a saját bőrében, hisz neki is számszám hibája akadhat. Persze ez nem szép és nem jó dolog. Hogy változtass a helyzeteden, tudatnod kell a barátnőddel, hogy az ahogyan viselkedik veled, hogy felrója a hibádat, neked nem esik jól, ezzel megbánt téged. És ha barátkozni akar veled, fel kell hagynia a kritizálással, mert az igazi barátnő támogat, mellette áll, megértően viselkedik, elfogadja a másikat olyanak, amilyenek. A legrosszabb, ami megtörténhet, hogy elhidegültök egymástól. Ha ez megtörténik, akkor gondolkodj el azon, hogy igaz barátnőd volt-e ő. Szóval problémája főleg neked van, és nem neked. Te is egy ugyanolyan problémákkal teli serdülő vagy, mint a többiek.

„Kedves Bori Mária!

Nagyon tetszik egy fiú (egy iskolába járunk). Mindig viccelődik velem, és olyan vidáman néz rám, mintha szemezne velem. Mindez nem jelent problémát, hanem az, hogy ez a fiú az egyik barátnőm fiúja. Hogyan közelítek hozzá, hogy a barátnőm ne haragudjon meg rám?! Kérlek adj, tanácsot, mert nagyon tetszik!

Mici”

Válasz:

Kedves Mici!

Bármit teszel is, a barátnődet megbántod, hisz ez a fiú az, aki fontos neked, és akivel jár, akibe ő is szerelmes. Sokszor megtörténik, hogy a barátnők, barátok titkon vonzódnak a barátaik, barátnőik párjához, de ez, ha fény derül rá, általában rosszul sül el. Mielőtt bármit tennél, gondold át, hogy te hogyan éreznél, hogyan viselkednél, ha ugyanez veled történne meg, ha a legjobb barátnőd a te fiúddal kezdene ki. Azt se feledd el, hogy a fiúk, de a lányok is, csak úgy sportból, szórakozásból is szemeznek, flörtölnek. Neked meg kell találnod a saját fiúdat. Nem érdemes elveszíteni egy jó barátnőt, egy bizonytalan fiúügy miatt. Ha mégis kötőd az ebet a karóhoz, és neked pont ez a fiú kellene, mielőtt bármit tennél, várd meg, hogy a barátnődék maguktól szakítsanak, és utána fedd fel az érzéseidet a fiú iránt. Még jobb lenne, ha megvárna, hogy akkor is a fiú tegye meg feléd az első lépést. Biztos, hogy ebben az esetben is elhidegül tőled a barátnőd.

„Kedves Bori Mária!

Tizennégy éves vagyok, és nagyon boldogtalan. Van egy barátnőm, akivel óvodáskorunk óta barátkozunk. Nemrégiben jártam egy fiúval, akivel nem nagyon találkozhattam, mert a szüleim tiltották, és így

sokszor kerültem vele a találkozást. A barátnőmnek nem volt fiúja, de kihasználta, hogy amikor én nem mentem el, ő flörtölt a fiúmmal. Néhány napja a fiúm szakított velem, mert rájött, hogy kerültem a vele való találkozásokat. Ezt meg is tudom érteni. Attól én még őt továbbra is szeretem. Viszont kiderült, hogy két napra rá a barátnőm kezdett el vele járni. Ez nagyon bántott. Éjjel-nappal sírtam. A szünetekbe kerültem őket, elbújtam, és sírtam. Egy nap a barátnőm meglátta, hogy sírok, én meg megszöktem tőle. Másnap odajött hozzám, és azt mondta, hogy meggondolja, mi a fontosabb neki, a mi barátságunk vagy a fiú. A következő alkalommal viszont azt mondta, hogy mégis a szerelem, meg a fiú fontos neki, és ezentúl mi ketten ellenségek vagyunk.

Megint sokat sírtam. A többi barátom azt mondja, hogy a dolgokat fogadjam el, úgy ahogy vannak, hogy ezen a fiún kívül vannak mások is, de én mégis őt szeretem. Milyen barátnő ez, aki így viselkedik? Mit lehet ilyenkor tenni? Kérlek, adj tanácsot, hogy mit tegyek?

Lady”

Válasz:

Kedves Lady!

Igazán fájó dolgokat éltél meg, mert a csalódás, a szakítás a szerelemben, barátságban egyaránt fájdalmas dolog. Azt hiszem, a nagyobb fájdalmas dolog, hogy a barátnőd okozta, mert kijátszott, becsapott, ellenségesen viselkedik, és nem mint egy igazi barátnő. Sokat kell még tanulnia és élnie a barátnőnek is, hisz ti nem vagytok versenyben, nem harcolsz vele a fiúért. Amit megtehetsz, hogy gondolatban és a szívedben is pontot teszel úgy a szerelmedre, mint a barátnővel való barátságra is. Bánatodat, fájdalmasodat, a jó és rossz gondolataidat ird bele a naplódba. Azt is megteheted, hogy mindkettőnek búcsút, szakító levelet írsz, amibe beleírod sérelmeidet, majd darabokra szagatod és eltemeted vagy elégedet a kályhában. Utána felveszed a legszébb mosolyodat, és azokkal töltöd a szabad idődet, akikkel jól érzed magad, távol a volt barátnődtől és a fiúdtól. Foglald le magad, tornázz, sétáljál, iratkozz be táncra, aerobikra, nyelvtanulásra, olvass, rajzolj, és persze ne feledkezz meg a tanulásról sem. Barátkozz a többiekkel, és meglátod, nemsokára egy új fiú dobogtatja majd meg a szívedet.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenhárom éves vagyok és rengeteg problémám van, amelyek közül a legégetőbbre kérek tanácsot. A legjobb barátnőm, akivel eddig megosztottam minden titkomat, megharagudott rám, mert azt gondolja, hogy én is szerelmes vagyok az ő szimpátiájába. Ami persze nem igaz. Rettenetesen önféjű, bármit mondok is, semmi sem jó neki. Nem tudom meggyőzni. Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek?!

Cuki”

Válasz:

Kedves Cuki!

Tudnod kell, hogy serdülőkorban sokszor megtörténik, hogy a barátságok igen törekenyek, és a serdülőkori érzelmi változásoknak megfelelően az egyik pillanatban valaki nagyon jó barátnő, a következő nap meg, nem is tudjuk miért, már nem is akar hallani felőlünk, vagy mi magunk nem akarunk még rá se nézni. Megváltoztatok. Lehet, hogy a barátnőd valami olyat lát a viselkedésedben vagy éppen a fiú viselkedésében, ami féltékenységet váltott ki benne. Ha nem tudja elfogadni, hogy a fiú nem az eseted, és hogy a barátságotok fontos számodra, akkor vessen magára! Ideje bővíteni a barátnők körét, másokat is beengedni a baráti körödbe. Biztosan akad még a környezetedben, az osztályodban egy-két lány, akivel jól érzed magad, és akivel jókat lehet beszélgetni. A barátnőnek meg adj időt, hogy bebizonyosodjon, hogy az a fiú tényleg nem az eseted.

A pletykás asszony

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy ember meg egy asszony. De az asszony olyan asszony volt, hogy a kicsiből szeretett nagyot csinálni. Jókat hazudott. Az ura szidta is ezért eleget.

– Asszony, asszony, már megint miket beszélsz! – De az letagadta volna még az istent is az égről, hogy ő nem hazudott, nem mondott ilyent meg olyant.

Gondolta magában az ura, megállj, mert egyszer kipróbállak. Úgy is történt. Egy reggel az ember csak húzódozik, csak húzódozik, s nem akar felkelni.

Azt mondja neki a felesége:

– Keljen fel, na! Meddig kotol még ott az ágyban?

– Jaj, asszony! – sopánkodik az ura. – Nem akarok felkelni.

– Hát ugyan biza mért?

– Nem mondom meg neked.

– De mondja csak, mért nem akar felkelni.

– Jobb, ha hallgatok! Úgyis futsz, s azon nyomban elmondod másnak – így az ember.

– Én, itt törjön ki a nyavalya! Száradjon el a nyelvem, ha én egy szót szólok valakinek! Most szólok én semmit, csak mondja! – bizonykodik az asszony.

– Hát hajlj ide közelebb!

Az asszony odahajol, odadugja a fülét.

– Hallod-e, mi történt velem! – kezdi az ember.

– Ugyan biza miféle?

– Eh, jobb, ha nem mondom meg, mert ha megmondom, abban a szent minutumban elmondod.

– Nem mondom én, itt üssön meg a guta! – esküdözött az asszony. A jó isten tudja, miket nem mondott még magára a nagy fogadkozásban.

– Hát jól van – mondja megint az ember –, gyere, hajlj ide, nehogy valaki meghallja! Nem akarok a falu szájára kerülni. Nézz csak ide, mi történt velem! Az éjjel tojtam egy tojást.

– Ugyan, menjen már! – nevetett az asszony.

Erre kihűzött az ember egy tojást a dunyha alól, amit azelőtt egy pár perccel dugott oda. De csak ki akarta próbálni a feleségét.

– Jaj, mutassa csak, milyen tojást? Tisztára olyan, mint egy tyúktojás! – álmélkodik a felesége.

– Olyan hát, csak egy kicsit hosszabbacska.

Forgatja az asszony a tojást, nézegeti.

– Jaj – azt mondja –, most jut eszembe, el kell futnom a kútra vízért.

Persze nem kellett a víz, csak azért ment el, hogy valakinek elmondhassa, mi történt az urával. Kapta a vizeskannát, s elfutott a közös kútra. S ahogy ott a vizet meríti, hát odajön a szomszédból a menyecske. Megszólítja őt az asszony:

– Hallod-e, Rózsi, hogy járt a sógorod! – Mert

az asszony férje a menyecske sógora volt.

– Ugyan biza hogy?

– Megtudhatod, de nehogy elmond valakinek!

– Nem mondom én – fogadkozik a menyecske –, nem szólok egy szót se.

– Mégse mondom meg neked, mert tudom, milyen vagy, abba a helybe elmondod.

– Nem mondom én – erősködik Rózsi –, itt törjön ki a nyavalya, ha én elmondom!

– Hát – mondja végre az asszony –, hallod-e, sógorod az éjen megtojt két tojást.

– Csak nem?

– Abbizza meg. Itt üssön meg a guta, hogyha nem kettőt tojt!

Jól van, megyen haza a menyecske, s újságotla az anyjának:

– Jaj, anyóka, hallja-e, mi történt?

– Ugyan biza miféle, édes leánykám?

– De nehogy elmondja valakinek!

– Nem szólok én senkinek, csak mondjad!

– Hát most mondjam, hogy a sógor megtojt három tojást, s úgy karicsál az ágyban, mintha kotló volna!

– Ó, menj el, te! – tamáskodik az anyja.

– Úgy biza, most mondta Anna néni.

– Jaj – mondta erre az anyja –, csak átme-gyek a szomszédba, elkérem a tejverő dézsát keresztanyádtól! – El is futott, s mondja a komaasszonyának:

– Komámasszony, kend hallotta-e?

– Ugyan biza mit, te?

– Hát hogy a sógorral mi történt az éjjel.

– Miféle, te?

– Hát nem hallotta? Megtojtott.

– Ó, menj el, te! Hát ez igaz volna?

– Igaz biza, négyet, s a szalmazsákból mind kitepte a szalmát, s csinálja a fészket. Senki nem enged közel magához, úgy károg.

Nahát estére a faluban mindenki tudta, hogy mi esett a sógorral. Még a bíró is. Parancsolja rögvést: meg kell a dobot verni a szomszéd faluban, hogy mindenki tudja meg, mekkora csuda történt. Fogta a kisbíró a dobot, s a következő faluban kidobolta, hogy itt és itt,

ebben a faluban, nem tudom, hogy milyen Jós-ka kilencvenkilencet tojt, s ki is költötte mind a kilencvenkilencet. Harminc darab jércike lett, harminc darab kappan s harminc kakas, de kilenc tojás záp maradt, s most a ganyén úgy rúg a kotló ember, hogy nem lehet közel menni a csirkékhez.

Nahát estefelé gondolja magában az ember, aki elhatározta, hogy kipróbálja a feleségét, hogy ő biza elmegyen a korcsmába, s felhör-pint egy pohárka pálinkát. De a korcsmában is mindenki csak róla beszélt. Amikor belépett, és meglátták az emberek, a pohár majd kiesett a kezükből.

– Hát te itt?

– Itt. Mért?

– Hát nem a csirkékkel vagy?

– Én, miféle csirkékkel?

– Hát amiket kiköltöttél?

– Én? Hogy költöttem volna?

– Hát azt beszélük, hogy kilencvenkilenc to-jást tojtál, s ki is költötted.

– Na, látjátok. Reggel csak egyet dugtam a dunyha alá, próbára tettem a feleségemet egy tojással, s estére kilencvenkilenc lett belőle, ráadásul még ki is költöttem. Nahát, ilyen a pletyka – válaszolta az ember. – De nemcsak az én feleségem ilyen pletykás, hanem a ti feleségeitek is. Mert az én feleségem csak kettőről szólt, s mire a falun végigért, a másik faluban is megtudták, addigra kilencvenkilenc lett belőle, amiből kilencvenet ki is költöttem. Én most hazamegyek – mondta az ember –, és jól megverem a feleségemet. Ti is menjete haza, és verjétek meg a feleségeket, hogy többet a kicsiből nagyot ne csináljon!

Aztán, hogy megverte-e vagy nem, én azt már nem tudom, mert én úgy láttam, mint ti.

A farsang

Február a farsang időszaka. A farsang változó hosszúságú időszak, vízkereszt után kezdődik és a húsvétot megelőző negyvennapos nagyböjt első napjáig, hamvazószerdáig tart. A hónap neve a latin eredetű februus, amely a „tisztulás hónapja” jelentésű szerkezetből rövidült. A farsangi szokások gyökerei még az ókori Rómába, illetve Görögországba nyúlnak vissza, számos európai és balkáni elemmel tarkítva. Az ógörög szaturnáliák hőjét, az ünnepségek királyát például kockadobással választották ki. Mindenki engedelmisséggel tartozott neki, és mindent megkapott, amit csak kívánt, ám a szaturnália végeztével önmagának kellett kioltania saját életét. A kereszténység enyhítette a pogány szokásokat, átengedte ezt az időszakot a vidámságnak, az egészséges életörömmel, a szórakozásnak. Régen a fonóházakban folyt a mulatozás, bolondozás. Az utolsó összejövetel felért egy kis lakodalommal. Ilyenkor tésztát sütöttek, italt vittek, töltött káposztát főztek, zenészeket fogadtak. A hajnalig tartó mulatozást követően aztán az egész falut megmozgató nagy népi mulatsággal, a farsangtemetéssel búcsúztatták az elmúlt vidám heteket. A jelenlegi farsangi bálok ennek a hagyománynak a folytatása. A farsang a fiatal párok egybekelésének az ideje is volt, ekkor tartották egész évben a legtöbb lakodalmat. Ez a szokás az evangéliumi kánai menyegzőre utal, amikor Jézus első csodatételeként a vizet borrrá változtatta. A farsang a tél és a tavasz küzdelmének szimbolikus megjelenítése is egyben, a tél búcsúztatása és a tavasz várásának ünnepe. A nagy evések és ivások időszaka ez, mellyel szimbolikusán a természetet kívánták nagy bőségre készíteni. A legtöbb népszokást a farsangi időszak végén, farsangvasárnap, farsanghétfőn és húshagyókedden tartják. A farsang utolsó napját jelölő húshagyókedd elnevezés a hús elhagyását, a böjt kezdetét jelzi. Másnap a hamvazó- vagy böjtfogadó szerda már a hosszú böjt kezdetét jelzi. Ismert volt még a szerdát követő csonkacsütörtök elnevezés, mely onnan ered, hogy ezen a napon még el lehetett fogyasztani a maradékot. Innen ered a mondás: „Inkább a has fakadjon, mintsem az étel maradjon.”

„Adja Isten, így szól, többször is, másszor is,
Hogy így megvidúljon köztünk a komor is;
Más egészségéért, a magunk hasznára,
Eresszük ezt a bort a többek útjára:
Adjon Isten sok pénzt, bort, búzát, pecsenyét:
Éltesse vármegyénk újj vejét és menyét:
Éljen a barátság köztünk s a szerelem;
Aki engem szeret, igyék egyet velem!”

(Csokonai Vitéz Mihály: Dorottya)

ZSIBONGÓ

Késő téli szelleműzés

A farsang a tél befejeződésére utal. Ennyiben a téli ünnepkör része, de már előre, a tavaszra utaló mozzanatok is megjelennek benne. Innen adódnak a határnapjai: Gergely-nap, virágvasárnap. Eleve egy ősi hiedelem hívta életre a hozzá kapcsolódó zajos multságokat. Azt hitték ugyanis az emberek, hogy a tél utolsó napjaiban a Nap legyengül, és a gonosz szellemek életre kelnek. Vigalommal, alakoskodással, boszorkánybábu elégetésével akarták elűzni őket.

Kormozás és kiszehajtás

Egyes helyeken tüzes kerekeket görgettek, mert azt remélték, a földi tűz segíti a Napot abban, hogy erőre kapjon. A kormozás, busójárás, téltemetés szokásai mind a gonosz tél elűzését jelképezték. A tél és a tavasz küzdelmét jelmezekben bújó emberek játszották el. Természetesen a tavasz lett a győztes, és a tél elbujdosott szégyenében.

Sok helyen a telet jelképező szalmabábu elégetésével vettek búcsút a hosszú téltől. A palócoknál pl. virágvasárnapon került sor a kiszehajtásra. A kiske jellegzetes böjti edel: savanyú gyümölcs- vagy korpaleves, amit télen át nagyon meguntak az emberek, és meg akartak szabadulni tőle. A leányok az előző évben férjhez ment menyecske ruhába öltöztettek egy szalmabábot, mely a kiske szimbolizálta. A bábot elvitték a legközelebbi patakig, és éneklés közben levetve a ruháit, vízbe dobták. Ilyenkor abból, hogy a víz a bábot hogyan és merre viszi, jövendöltek a jelenlévők férjhez meneteléről. Van azonban arra is adat, hogy a bábot elégették.

Farsang jeles napjai

Január 22., Vince napja – termésjósoló nap: „Ha megcsordul Vince, teli lesz a pince.”

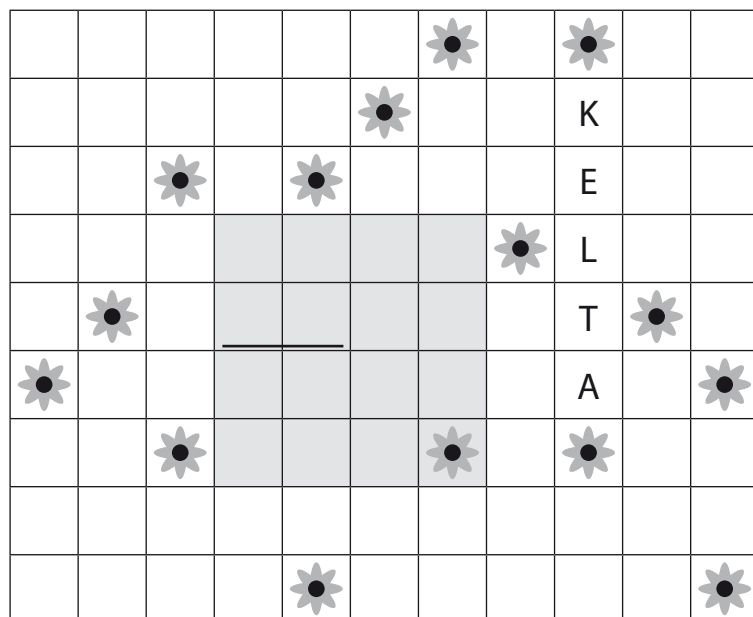
Február 2., Gyertyaszentelő Boldogasszony napja – egyházi ünnep, az emberek azonban időjósoló napnak is tartották.

Február 3., Balázs-nap: gyertyát és almát szenteltek, s ezeket a gyermekek torokfájásának gyógyítására használták. A balázsolás ma is élő hagyomány.

Március 12., Gergely-nap: az iskola téli időszakának befejező napja, amikor a tanulók adományokat gyűjtöttek a tanítónak és az iskolának.

A szokások és hiedelmek zömének szempontjából azonban többnyire farsangvasárnap, farsanghétfő és húshagyókedd alkotja az igazi farsangot. A záró három napot farsang farkának is nevezik. Ezek a felszabadult mókázás, vagy ahogyan mondják: a fordított világ napjai. Ezt mutatják a zártkörű kocsmái asszonymultságok, a farsangi paródiák (pl. temetésparódiák) és az álesküvők.

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

Írd be a mellékelt szavakat, betűcsoportokat a rácsba! Ha jól dolgozol, akkor a középpüti kiemelt négyzetben egy ismert közmondás alakul ki.

Kétbetűsek: EB, EZ, HE, KR, LE, NT, RK, ÜK, VÉ, VÖ, YÜ.

Hárombetűsek: EST, LÁL, LKG, LYE, SAM, ZÁR.

Négybetűsek: ALMA, ATKA, HOGY, IZZÓ, NYÓM, TÓBA.

Ötbetűsek: ÁTÖNT, EGYES, ELKAP, INNAE, KELTA, LÁRVA, MIKSA, MAKOG, NÉPEM.

Hatbetűsek: KIMEGY, LAVINA.

Hétbetűsek: KIETLEN, KERESET, VALAKIK.

Kilencbetűs: IGAZTALAN.

Tizenegy betűs: SZEMREVALÓK.

Betűrejtvények

1
H
SZ

2
SZ
K

3
NG
πSZT

4
● Y

Skandináv rejtvény (5.)

1725. február 8-án hunyt el a korabeli Európa egyik nagy uralkodója, aki egy fontos tudományos intézmény megalapítója is volt. A válaszokat keresd a skandináv rejtvényben!

BIKAVIA-DALOK GYÖZTESE	▼	AZ ELEJÉN GYORSUL VAD-GALAMB	▼	BOLONDOS HÓNAP É. I.	▼	OROSZ NŐI NÉV	▼	LOGIKUS GONDOLKODÁS EZ	▼	CSERMELY ILYEN AJÉG MELEGEBEN	▼	OMSZK FOLYÓJA	▼
1	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼
ELMÉLET	▶							TOMÁN LÁSZLÓ ILLÉS BÉLA	▶		1100	▶	
KOPASZ	▶			EGY	▶	M. I. E. V.	▶			HANGJEGY	DEHOGY	▶	
TEMPUS	▶	MI AZ HOGY!	550	▶		A HÁZ SZEME	▶				SUGÁR	▶	
UNALMASNAK TART VAN HELYE	▶	▼	ROVAR	▶	50	▼	▼				NULLA	▶	
	▶	LEO BETŰI		▶	SÍR BETŰI	▶		MAJDNEM DEDO	▶		O. E.	▶	
	▶	F. D. N.		▶	ESZÉK KÖTŐSZÓ	▶		NÉVELŐ LOMBOS NÖVÉNY	▶	GÉP		▶	
	▶			▶	FRANCIA-ORSZÁG KELET	▶		LUXEMBURG	▶	FOLYADÉK		▶	
GOND BETŰI	▶			▶	IDŐS	▶			▶	1000	KIS TEODOR OLASZ-ORSZÁG	▶	
	▶			▶	ZÉRÓ	▶			▶			▶	ESZ

Játék a szavakkal

			N	
				T
		N		

ALANY

LENKE

NYERÍT

OLASZ

PEREC

SPORT

Hogy milyen nyelven beszélnek Uruguayban megtudod, ha helyes sorrendbe rakod a fenti szavakat.

6-ból 7

ADÉLKA

KATÓKA

ANGÉLA

NÁNDOR

ARNOLD

REGINA

Rakd a neveket olyan sorrendbe, hogy a kiemelt oszlopban kialakulhasson a 7. név.

Se eleje, se vége

			A	✿

Pótold a hiányzó betűket mindkét oldalon úgy, hogy értelmes szavak legyenek. A két kiemelt oszlopban egy 100 éve született magyar költő nevének kell kialakulnia.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Keresztszavak

		S	H		
		Z	Ó		
D	R			U	L
G	O			S	Z
		K	LY		
		Ó	Ó		

Pótold a hiányzó betűket úgy, hogy vízszintesen és függőlegesen is értelmes szó alakuljon ki.

Lóugrásban

1	2	3
R	G	G
J	✿	I
V	Á	É
L	D	SZ
G	✿	H
I	É	E
Ú	Ó	T
Ú	✿	S
Z	CS	S

Mind a három ábrában a tételre jellemző dolog neve rejtőzik. A lóugrás szabályai szerint fejsd!

A 4. szám megfejtései

Keresztrejtvény

Kemény legény, február, hóembered, mit csinál?

Betűrejtvények

1. szalámi, 2. sonka, 3. parádé, 4. kender

Fokról fokra

1. n, 2. na, 3. tan, 4. tank, 5. kanta, 6. katlan, 7. alaktan, 8. lakatlan, 9. alaktalan

Anagramma

nem várt

Körszámtan

Hol megszorozzuk 2-vel, hol hozzáadunk 7-et.

Minirejtvény

Benedek Elek

Rejtvényvirág

1. árvácska, 2. muskátli

A 3. skandináv rejtvény helyes megfejtése

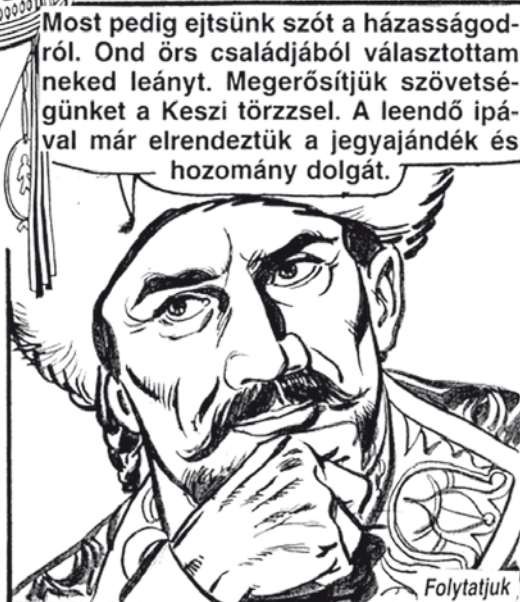
KOPAONIKI SÍPARADICSOM

Könyvjutalmat kap

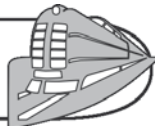
Besnyi Botond, Szabadka

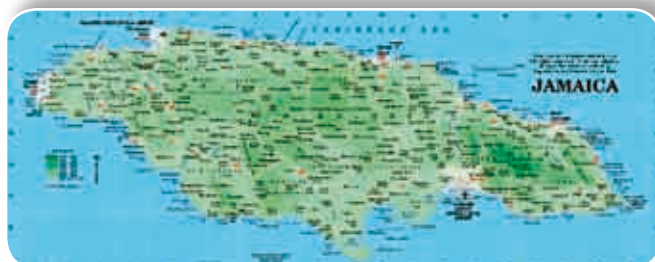
A karvalyos zászló

Földes Péter munkája nyomán
írta és rajzolta Fazekas Attila

UTAZZ VELÜNK!

Jamaica

A világ egyik legszebb nyaralóhelye, ahol mindig süt a nap, kék az ég, ahol a híres Jamaica, Jamaica c. filmet forgatták. Aki igazán pihentető kikapcsolódásra vágyik (és ha van pénze), ezt a helyet nem hagyhatja ki.

Jamaica semmihez sem fogható. Hajdanán felfedezőket, kalózokat és tengerészeket ejtett rabul a sziget szépsége, na és a kitűnő minőségű rum. Amikor Kolumbusz felfedezte Jamaicát, állítólag így nyilatkozott: „Szem még sohasem látott ennél kedvesebb szigetet! Szébb, mint bármely asszony, aki valaha enyém volt ez idáig!” A mai látogatók kalandot, romantikát és hosszú pálmákkal szegélyezett homokos partokat találnak ebben a karibi édenben. Aki egyszer az országba látogat, biztosan visszatér. Mi lehet a sziget titka? Az emberek napnál is melengetőbb mosolya, a kávé egyedi aromája, a fűszerek illata, a rum zamata, a pulzáló reggae és ska zene,

a változatos tájak, idillikus vízesések? Talán mind-mind együtt. A többi térségbeli szigettel ellentétben itt a kispénzű utazótól a milliomosig mindenkit szeretettel és szívesen látnak.

Negril Jamaica leggyorsabb ütemben növekvő üdülőhelye. Tíz kilométer finomhomokos tengerpart, türkizkék tenger, paradicsomi naplementék, nincs még egy olyan hely a szigeten, amely alkalmasabb lenne a relaxálásra, mint a negrili strand. A város központjában mindent átjár a reggae-rítmus.

Kingston a szíve, kereskedelmi és kulturális központja Jamaicának. Csodás természeti környezetben lévő kikötője a hegy lábához épült külvárosból megkapó látványt nyújt. Innen északra található a belváros, ahol magas szálloda- és irodaépületeket éppúgy találunk, mint utcai árusokat és

koldusokat. Látogatottabb látnivalója a Bob Marley Museum az új városrészben, ami a reggae-legendának állít emléket egykori otthonában.

Montego Bay belvárosában György-korabeli kőépületeket is találunk. A művészek és a kézművesség változatos repertoárját tárja elénk. A szűk keretből gazdálkodók itt ugyanúgy megtalálják a számukra megfelelő szállást, mint akik luxuskörülmények között akarják napjaikat eltölteni.

Bullock, Bridges és a Brigantyk kapták a hollywoodi színészsakma díjait

Sandra Bullockot és Jeff Bridgest választotta az év színészenek, a Becstelen Brigantyk Stábját pedig a legjobb szereplőgárdának a legnagyobb hollywoodi színészcéh, amely a hét végén adta át díjait Los Angelesben.

A Televíziós és Filmszínészek Céhe (SAG) Quentin Tarantino második világháborús filmjének mellékszerepéért Christoph Waltz német színészt is díjazta. A SAG tagjai nem értékelték sem a hatalmas közönségsikert aratott Avatar című 3D-s sci-fi, sem a kritikusok kedvencének tűnő A bombák földjén című iraki háborús mozi színészeit, és a George Clooney főszereplésével készült, szintén sokat emlegetett Egek ura sem ütötte meg a mércét. Igaz, Ken Howard, a SAG elnöke meleg szavakkal méltatta Clooneyt, aki tető alá hozta a Haitinek segítséget nyújtó pénteki televíziós adománygyűjtő műsort.

A televíziós produkciónak közül a Mad Men – Reklámőrültek vitte el a legjobb szereposztás díját. Michael C. Hall (Dexter) a legjobb drámai színész, Julianna Margulies (A férjem védelmében) a legjobb drámai színésznő lett. Alec Baldwin és Tina Fey A stúdió-sorozattal nyerte a legjobb vígjátéki színész, illetve színésznő díját a színészszerkesztő szombati díszvacsoráján. Waltz – aki egy hete az Arany Glóbuszt is megkapta a Brigantykban nyújtott alakításáért – elmondta: a kedvező jelek ellenére korántsem veszi biztosra az Oscar-díjat.

A legjobb színésznőként ünnepelt Sandra Bullock, aki a The Blind Side című sportdrámáért szintén Glóbuszos lett, arról beszélt, hogy a színészi pályafutásán végigtekintve nem lehetett volna előre megjósolni ezt a sikert. Ugyanakkor – tette hozzá – tudatosan dolgozott azon, hogy szakmailag fejlessze magát, és ma már nem fél visszautasítani a gyengébb szerepeket. Jeff Bridgest álló ovációval köszöntötték színész kollégái: a hatvanéves sztár a Crazy Heart című zenés filmmel érte el az elismerést. A produkciónban egy kiöregedett részeseges countrysztárt alakít, aki megpróbálkozik a visszatéréssel.

Betörték Susan Boyle otthonába!

Kedd este váratlan vendéget talált Kothonában Susan Boyle, jelentette a BBC. A betolakodó azonnal elrohant, amikor a sztár hazaért Blackburni otthonába, egyelőre azonban még nem sikerült azonosítani.

Susant, aki épp Londonból, a Helping Haiti kislemez jótékonyági felvételéről tért haza, természetesen nagyon megrázta az esemény. Szerda délután viszont már kimondottan jókedvűnek tűnt, amikor rajongók gyülekeztek a háza előtt, hogy megbizonyosodjanak róla, kedvencükkel minden rendben. Susan mosolygott és felfelé fordított hüvelykujjal jelezte, hogy minden rendben, a dolog már a rendőrség kezében van.

A hatóságok egy 16 éves fiút fogtak el, és kérdeztek ki, azonban bizonyíték hiányában nem emeltek vádat, a kutakodás a tolvaj után tehát még mindig tart.

Külön érdekesség egyébként, hogy hiába Susan Boyle – szorosan Taylor Swift mögött – a világ egyik legkelendőbb albuma, az I Dreamed A Dream, az énekes még mindig ugyanabban a kicsi, szerény házban lakik, ahol gyerekkorát töltötte.

Jancsó Miklós új filmjét vetítik a 41. Magyar Filmszemle megnyitóján

Jancsó Miklós új moziját, az Oda az igazságot vetítették kedden a 41. Magyar Filmszemle megnyitóján. A 88 éves rendező Mátyás királyról forgatott magyar-osztrák-lengyel koprodukcióban történelmi drámát, ami kevésbé az uralkodóról, sokkal inkább az országról szól. A film utalásokat tartalmaz arra, hogy Mátyás király nem az az igazságos, jószágos uralkodó volt, aki a néphagyományban, a mesékben fennmaradt. Jancsó fontosnak tartja kiemelni, hogy évszázadokkal ezelőtt, Magyarország több részre szakadása után egyre nagyobb szükség volt egy nemzeti hősré, mint kapaszkodóra, és a romantika korában Mátyás királyt tették meg ennek, miközben a valódi Mátyás nem is hasonlított a kreált képre.

Nemrég tűnt fel a Twitteren egy olyan post, amelynek szerzője a CNN hírsite weboldaláról készült fotóval bizonygatta, hogy Johnny Depp franciaországi birtoka közelében, Bordeaux környékén autóbalesetet szenvedett és belehalt sérüléseibe. Persze pár órán belül kiderült, hogy az egész kamu (tipikus médiahekk), Depp köszöni, jól van. Hétvégén a Twitteren jelent meg a sokkoló(nak szánt) hír, miszerint a színész autóbalesetben meghalt Bordeaux környékén. A hír terjesztője még egy, a hírről szóló CNN-oldallal és az összetört kocsi fotójával is bizonyította igazát, de, mint kiderült, nem mondott újat. A Twitteres rajongók azért egy emberként siratták el Deppet, aki nem hagyta magát meggyőzni, szerinte ő él és jól van. A hamis CNN-cikkben fotó is van az összetört autóról, melybe egy autópálya szalagkorlátja fúródott. Ráadásul oly módon került fel, hogy a CNN logóra kattintva az olvasó tényleg a valódi CNN weboldalra jut. Véltetően azt is hitelességet erősítő részletnek szánták, hogy a cikk szerint a balesetben az alkohol is szerepet játszott, mivel Depp köztudottan nagy vörösborrajongó, és birtokán maga is foglalkozik bortermeléssel.

Johnny Deppet hamis CNN-oldallal ölték meg

Ugyanakkor a cikk dátuma 2004. március 25., és a halálhírt taglaló pár bekezdés után a szöveg egy teljesen más témájú másik cikk folytatódik. Ezek vélhetően az eredeti CNN-oldal maradványai, és a hoax készítője azért is hagyta őket benne művében, hogy a figyelmebb olvasók kiszűrjék a cselt.

A figyelmes olvasó azonban ritka, így a rajongói fórumokban hatalmas hisztéria kerekedett a link nyomán, elsíratva Deppet. Azért akadt, aki gondolkodott, például a színész Crispin Glover, aki inkább felhívta az érintettet – írja az SF Gate. „Nem, nem haltam meg” – erősítette meg Depp Glovernek a telefonban. Az E! News is igyekezett a sztori végére járni, ők Depp ügynökét, Robin

Baumot találták meg, aki szintén elmondta ügyfeléről: „Nem halt meg, jól van.”

A Gossip Cop weboldal szerint egyébként a módszer nem ismeretlen, egy Új Zéland-i hegymászóbalesetről szóló hír átdolgozásával nyírták ki például korábban Natalie Portmant és George Clooney-t is.

A celebhalál kattintékony hír, csak a tavalyi évben esett ennek áldozatul például Jaclyn Smith, Jeff Goldblum, Miley Cyrus vagy Kanye West is, akik természetesen azóta is élnek. Mivel azonban a Twitter jelenleg az egyik legfelkapottabb hírközvetítő médium, így rémhírterjesztésre is kiválóan alkalmas, meg amúgy is mindig van, akinek egy vicc még új lehet.

Brad Pitt és Angelina Jolie megint szakított – 322 millió dolláron osztoznak

Sokadik alkalommal dobta fel a Brad Pitt és Angelina Jolie szakításáról szóló híreket a News of the World, ami egy névtelen forrástól (bizonyára egy mindentudó közeli ismerőstől) arról értesült, hogy Pitték szétmentek. A szakításra ezúttal állítólag azért kerülhetett sor, mert a hűséget távolról sem ismerő Jolie a Salt című film forgatása alatt megcsalta Pittet 2009 nyarán. A News of the World úgy tudja, Pitték már december elején eláldogattak az egyik legjobb Los Angeles-i ügyvédi irodába, január elején pedig már alá is írták az osztozkodásról szóló papírokat.

A lap egy névtelen forrásnak köszönhetően úgy tudja, Jolie és Pitt fele-fele arányban osztozik a 322 millió dolláros vagyonon (ebben már az ingatlanok is benne vannak), hat gyermeküket pedig közös felügyelet alá helyeztetnék, de ennek ellenére édesanyjukkal maradnának. Jolie és Pitt kapcsolata 2004-ben, a Mr és Mrs Smith forgatása alatt kezdődött, de hivatalossá csak Anistonnal való szakítása után lett. A párnak három vérszerinti (a hároméves Shiloh és a tizenhét hónapos ikrek, Knox és Vivienne) és három örökbefogadott (a nyolcéves Maddox, a hatéves Pax, és az ötéves Zahara) gyermeke van, de

ennek ellenére sem házasodtak össze. Legújabb: a People Magazin és a TMZ.com határozottan állítja, hogy a szakítás (válás) híre hamis, a pár mindvégig együtt van és boldogan élnek. Márpedig ezek a források igencsak jó információkkal rendelkeznek. Mit hoz a jövő? Majd kiderül. Madonna mondta egyszer: mindegy, hogy mit írnak rólad az újságok: jót vagy rosszat, az a fontos, hogy írjanak valamit! Ez a show-biznisz lényege...

A Tisza szerelmesei

(A vizes élőhelyek világnapjára)

Én is közéjük tartozom. Milyen szerencsések vagyunk, hogy ide születtünk a Tisza mellé. Nyáron élvezhetjük a hűs hullámaikat, gyönyörködhetünk a szép tájban... Szinte az egész nyarat a Tiszán töltjük a párommal. Sokat fürdünk, meg a kishajóval ringatózunk a vízen, lesve, hogy a vadkacsa a kicsinyeit hogyan vezeti védettebb területre. Egyszer láttuk, tizenkettő úszott utána. A kárókatonaikat is meglestük már, amelyekről Gion Nándor is írt a regényében... Meg rengeteg sirály lepi el néha a víz felszínét. Ez egyesek szerint nem jó jel, mert lehet, hogy a kábult halakra vadásznak. Nagyon szép a naplemente is, egyszer fölvételeket is készítettem, mely Petőfi soraira emlékeztetett: „Sima tükrén a piros sugárok / (Mint megannyi tündér) táncot jártak...”

Tudom, hogy a péterréveiek is szeretik a szőke Tiszát, hogy horgászklub is van, hogy ott töltik a szabad idejüket, hogy szeretnek pecáznival, s megdöbbennek, ha elpusztult halat, szemetet látnak a víz felszínén. Erről beszélgetünk most Tóth Piroska és Samu Barbara magyartanárók diákjaival: a hetedik **Papp Edinával, Varga Loránttal, Solymosi Adriennel**, a nyolcadikos **Kinka Tamással, Zöldi Zitával** és **Szabó Batancs Márkkal**.

Lóránt közel lakik a Tiszához, s naponta lejár megnézni a kedvenc madarait, állatait. Ilyenkor, télen még etetni is szokta őket.

– Mindennap meglátogatom a Tiszát, egész a kompig el szoktam menni – kezd a mesélésbe Lóránt –, megnézem az élővilágát: a vadkacsákat, a jégmadarat, mely a Tisza-patra rakja a fészket. Egyszer meglessem, hogyan gondoskodik a kicsinyeiről, hogyan eteti őket. Nem félek tőlem. Láttam

már tavaly a Tisza virágzását is, vagy három hétig gyönyörködtem benne. Ez jó jel, mert ezek szerint nem tulságosan szennyezett a vize. Ilyenkor, télen még etetni is szoktam kukoricával az állatokat: az őzikéket, a nyulakat, a fácánokat.

Péterrévénél nemcsak a Tisza folyik, hanem a Csík-ér is, melyet Barának is szoktak nevezni. Itt is lehet horgászni. Tamás itt fogta a legtöbb halat, mikor a Kecsege horgászversenyt szervezett.

– Én is közel lakom a Tiszához – folytatja Tamás –, s gyakran járok pecáznival. Igaz, kapitális hal még nem akadt a horgomra, de kitartó vagyok. Apukám látta, hogy szeretek pecáznival, s benvezett egy horgászversenyre. Ez egy helyi jellegű verseny volt, mégpedig a Csík-éren. Mivel elég sok halat fogtam, fölfigyeltek rám a klub vezetői, s mehettem egy Tisza menti versenyre is. Itt több mint 3 kg halat fogtam, s még helyezést is értem el: második lettem! Sok serleggel, éremmel dicsekedhetek. Hát ezért szeretem a Tiszát!

Diana meg hatyúkat látott már a Tiszán. Azonban zavarja a sok békalencse, a szemét, amit beledobálnak a vízébe.

– Az élővilágáért szeretem a Tiszát – mondja Diana –, mert mikor meglejtenek a hatyúk, szinte mindennap megyek etetni őket. Egészen közel úsznak hozzám, nem fél-

nek tőlem. Vasárnaponként is lesétálunk, s bizony néha zavar a sok szemét, amit valakik beledobálnak. Néha egész szeméthegek is úsznak a vízen... Megjegyzem, ez nem valami szép látvány! Ilyenkor, télen én is láttam már őzikét, nyulakat, fácánt.

Márk is szereti a folyót, de csak nyáron, mikor lehet pecáznival.

– Én is láttam már a Tisza-parton vadkacsát, őzeket – magyarázza Márk. – Valójában nyáron szeretek a Tiszára menni, mégpedig a tatámmal. Sok halat fogunk, meg a tatám meg is tanított halat pucolni. Csónakázni is szoktunk.

Zita is a Tisza-parton lakik, s nyáron élvezi a fürdést, csónakázást.

– Én is láttam már hatyút a Tiszán – meséli Zita –, s nyáron én is szeretek lent lenni. Csónakkal fölevezünk egy darabig, aztán csak ereszkedünk lefelé, s közben nagyokat fürdünk. A folyó közepén a legtisztább a víz, nincs békalencse, sem szemét. Szeretünk sátorozni is a Tisza mellett, olyankor is sokat szoktunk fürödni.

Adrienn a tiszta levegőjéért szereti a Tiszát, a Tisza-partot.

– Jókat szoktunk sétálni – mondja Adrienn –, meg néha futunk is a töltesen. Az élővilágáért is szeretem, többször láttam már én is őzikét, nyulakat...

K. E.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matiče srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tévéköztartási, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje Uf 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
 ■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
 ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefonon) ■
 ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
 ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
 ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
 ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
 ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szek@jopajtas.info ■